...ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

48-дахи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

...СС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 243 (13559)
1971 оной октябриин 14, четверг

Сэн 2 мүнгэн

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ДЕЛЕГАЦИ БУСАЖА ЕРЭБЭ

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, Украинын КП-гэй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь П. Е. Шелест түрүүтэй СССР-эй Верховно Соведэй делегаци октябриин 12-то Берлинһээ Москвадаа бусажа ерээ. Тус делегаци Арадай палатын уряалаар, албанай хэрэгээр ГДР-тэ айлшалжа ошоһон юм.

Энэ делегацие КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо Д. С. Полянский, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо, РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ М. А. Яснов, СССР-эй Верховно Соведэй палатануудай түрүүлэгшэнэр А. П. Шитиков, Я. С. Насриддинова болон бусад тушаалтад Внуковска аэродром дээрэ угтаа.

Еүрин эрхэтэ министр, СССР-тэ байдаг ГДР-эй посольствын советник Р. Люпкендорф угтагшадай дунда байгаа. (ТАСС).

...ХЭ ОРОНДОО— ...ЛБЭГ ЕХЭ ТАРЯА

...тарая республикы...най колхоз, совхо...зууд гүрэндэ худал...даха түсэбтэй һэн.

...тонно тарян Эхэ ...ороной амбаарта ...оруулагдажа, тү...сэб 99,6 процентдэ ...хүргэгдөөд байна.

Тиихэдэ ороохо гүрэндэ түсэбһөө гадуур худалдаха даабаринь оруулалсаад байхада, аймагууд октябриин 11-нэй байдалаар таряа тушааха жэлэйнгээ түсэбые иимээр дүүргэбэ гэбэл:

Бэшүүрэй	— 113	процент
Зэдын	— 107	»
Загарайн	— 102	»
Захааминай	— 100,5	»
Кабанскын	— 126	»
Хэжэнгын	— 57	»
Хурамхаанай	— 22	»
Хяагтын	— 120	»
Мухар-Шэбэрэй	— 101	»
Прибайкалинн	— 103	»
Сэлэнгын	— 131	»
Түнхэнэй	— 102	»
Улаан-Үдын	— 131	»

...ХАР-ШЭБЭРЭЙ МИЛЛИОН ПҮҮД

...XXIV съездын шиид... бэелүүлхын түлөө ...Мухар-Шэбэрэй аймагай ...үүд, таряашад энэ ...таряанай, бусад ур...баян ургаса туйлаба. ...дээгээр эдэнэр гектар ...зэргээр 15,4 цент...амбаартаа оруулаанхай. ...хурьалгын түрүүшын ...аймагай ажахынууд гү...тушаажа захалаа һэн. ...эдэнэр түсэбтэ шэнэ та...түрүүшын жэлдэ гү...мянган центнер таряа ...гэхэ гү, али түсэбһөө ...мянган центнер таряа ...шиндэһэн юм. ...12-то аймагай ажа...хүлээн пунктда 177 мянган центнер (1 миллион пүүдһээ үлүү) таряа оруулжа, түсэбөө, нэмэлтэ даабаряа үлүүлэн дүүргээ. «Родина» колхоз гүрэндөө 23.300 центнер, «Знамя Ленина» колхоз 23200, «Коммунизм» колхоз 22400 центнер таряа худалдаад байна.

Аймаг соогоо эгээн баян ургаса «Искра» колхозой гэшүүд абаһан байна. Эдэнэр гектар бүриһөө 18,3 центнер таряа суглуулжа, бүхыдөө 100 мянга гаран центнер ороохо абанхай. Мүн эндэхи «Коммунизм» колхозойхид гектар бүриһөө 17 центнер таряа хуряаба. «Искра» колхозой И. А. Митрофановай хүтэлбэрилдэг тракторна бригада гектар бүриһөө 20 центнер таряа абаһан байна.

Таряа хуряалга дээрэ шэн зоригтойгоор ажаллажа, эрхим дүнгүүдые харуулһан механизаторнууд эндэ олон. Жэшээнь, «Эрдэм» совхозой комбайнер П. Я. Калашников 7 мянган центнер таряа суглуулжа абаха гэһэн социалис уялгаяа 7200 центнертэ хүргэжэ, аймаг дотороо эрхимлээ. Мүн «Знамя Ленина» колхозой комбайнер М. Егниндоржиев 6 мянга шахуу центнер таряа хуряажа абанхай.

Аймагай ажахынууд гүрэндэ түсэбһөө гадуур таряа худалдажа, тушаажа үргэлжэлһөөр.

Б. ЖАМБАЛОВ, манай корр.

...дай АССР-эй ...нистрнүүдэй Соведтэ, ...профсоведтэ

...оной сентябриин ...декадада хүдөө ...продуктнуудый ...дэ, ургаса ...хабаадалсаһан ...олоннонуудай ...дүнгүүд тухай

...ой сентябриин гурба...дада хүдөө ажахын ...үдые бэлдэлгэдэ, ур...алгада хабаадалсаһан ...онуудай хүдэлмэ...үүдые хаража үзөөд, ...Министрнүүдэй Со...67 оной июлиин 8-да ...тоолтой зохилдуулан, ...АССР-эй Министр...Совет, профессиональна ...областной Совет ...тооно:

...аймагай колхоз, сов...ажаллахадаа, 10 хо...даабари 127,4 про...үргэһэн Хяагтын ав...на предприятиин ...нь нүхэр В. Н. Позд...фсоюзай месткомой ...нь нүхэр Н. И. Мо...отрядта Буряадай ...Министрнүүдэй Сове...ссиональна Союзуу...ной Соведэй дам...Улаан туг 1000 түхэ...рхи мүнгэн шантай...улха.

...ҮҮШҮҮЛ ...ГТУУЛНА

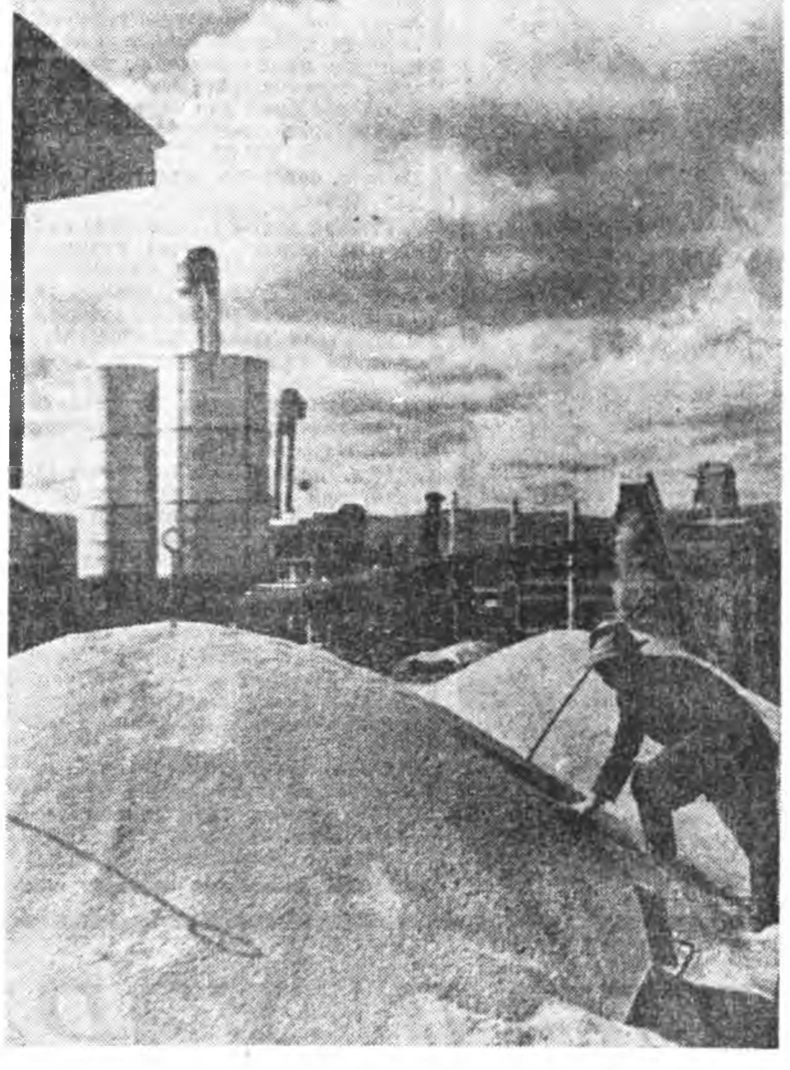
... 5-най мэдээнэй ... аймагай колхоз, ...гүрэндэ ороохо таряа ...түсэбөө болзорһоонь ...процент дүүргэбэ.

...аймагай ажахынуудай ...«Мира» колхозой тарла...шалгараа. Түсэбөө ...үргэһэн тус ажахы ...һөө гадуур таряа гү...шаар.

...комбайнернууд өөһэд ...Мурысэн, таряа ху...огонихон саг соо, ...тогүйгөөр хуряахые ...Мурысөөндэ хододоо ...комбайнер Базар ...ай үльгэр жэшээ ...а. Тэрээнтэй залуу...ан ажаллаа. Жэшээл...рой СПТУ дүүргэ... Корякин түрүү...байн жолоодожо, ал...хурьалгада амжал...аар.

...комбайнер Иван Коря... нүхэр А. Цыденов ...комсомолшууд тухай ...гэшүүд урмаша... хөөрэлдэдэг болон...

З. МУНКУЕВА.

Республикымнай таряашад ороохо гүрэндэ худалдаха уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Мүнөө ажахынуудай таряанай тоог дээрэ сэбэрлэлгын хүдэлмэри бурьялжа, хойто жэлдэ үндэр баян ургаса абахын тулада эрхим шанартай үрэһэ хүрэнгэ хаагдана.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

Республикын колхоз, совхозуудта ороохо таряа, хартаабха хуряалга ба намарай паар хахалалгын ябаса тухай

1971 оной октябриин 11-нэй мэдээн
(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймагууд	Ороохо таряан: Сабшагдаһаниинь	Ороохо таряан: Хуряагдаһаниинь	Хартаабха	Намарай паар
Баргажанай	48	97	97	37
Баунтын	31	100	14	—
Бэшүүрэй	96	97	100	54
Зэдын	83	79	32	50
Яруунын	66	84	56	4
Загарайн	93	95	95	49
Захааминай	83	99	100	75
Кабанскын	92	99,8	93	80
Хэжэнгын	89	99,4	96	48
Хурамхаанай	45	87	93	37
Хяагтын	32	97	93	80
Мухар-Шэбэрэй	94	97	100	67
Прибайкалиин	83	100	72	78
Хойто-Байгалай	71	98	100	70
Сэлэнгын	90	85	73	33
Түнхэнэй	95	100	95	58
Улаан-Үдын	94	99	88	95
Хоринн	81	99,5	100	45
Республика бүхыдөө	85	94	91	59

Совет-Египедэй хөөрэлдөөнүүд

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ба Советскэ правительствын уряалаар Советскэ Союзда албанай хэрэгээр ерэһэн Египедэй Араб Республикын Президент Анвар Сададтай октябриин 12-то Кремль соо хөөрэлдэжэ эхилээ.

Хани барисаанай, үнэн зүрхэнэй, үгэеэ хүсэд ойлголсолгын оршон байдалда үнгэрһэн хөөрэлдөөнүүдэй үедэ хоёр ороной хоорондын хани барисаан, харилсаа холбоон тухай 1971 оной майн 27-ной договорой үндэһөөр Совет орон ба Египедэй харилсаае саашадань бэхижүүлгэ хүгжөөлгын асуудалнууд, тэрэшэлэн хоёр талые һонирхуулдаг уласхоорондын шухала асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ.

Дүтын Зүүн зүгтэхи байдалда, Израилиин ээрхэг түримхэй ябуулгын хойшолонгуудые усадхахын түлөө, Аюулгүйн Соведэй 1967 оной ноябриин 22-ой шиидхэбэриин бүхы эрилтэнүүдые дүүргэһэнэй үндэһөөр энэ райондо бата бэхи эб найрамдал тогтоохын түлөө тэмсэлэй асуудалнуудта онсо анхарал хандуулагдаба.

Эндэ болоһон хөөрэлдөөнүүдтэ совет талаһаа КПСС-эй ЦК-гай секретарь В. Н. Пономарев, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко, СССР-эй оборонын министр, Советскэ Союзай маршал А. А. Гречко, СССР-һээ АРЕ-дэ байдаг элшэн сайд В. Н. Виноградов, СССР-эй МИД-эй коллегиин гэшүүн М. Д. Сытенко гэгшэд хабаадаа.

Египедэй талаһаа Премьер-Министрэй нэгэдэхи орлогшо Азис Сидки, Премьер-Министрэй орлогшо, гадаадын хэрэгүүдэй министр Махмуд Риад, национальна аюулгүйн асуудалнуудай талаар президентын советник Мухаммед Хафис Исмаил, АСС-эй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь, политическэ асуудалаар Президентын советник Мухаммед Абдель Салям Аз-Зайят, сэрэгэй министр, генерал Мухаммед Ахмед Садек, гадаадын хэрэгүүдэй талаар гүрэнэй министр Мухаммед Мурад Галеб, АРЕ-гэй хэрэгүүдые СССР-тэ саг зуура эрхилхэ этигэмжэтэ Мохаммед Вафаа Хегази гэгшэд хөөрэлдөөнүүдтэ хабаадаа.

Хөөрэлдөөнүүд үргэлжэлүүлэгдэхэ.

Хөөрэлдөөнүүд үргэлжэлһөөр

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин Египедэй Араб Республикын Президент Анвар Сададтай октябриин 12-ой үдэшэ Кремль соо хөөрэлдөөгөө үргэлжэлүүлбэ.

Советскэ Союз Египет хоёрой хоорондын харилсаанда хабаатай олон асуудалнууд, тэрэшэлэн уласхоорондын тон шухала асуудалнууд үнэн сэхэ, нүхэд ёһоной оршон байдалда зүбшэн хэлсэгдэбэ.

Хөөрэлдөөнүүд үнэн зүрхэнэй, үгэеэ хүсэд ойлголсолгын оршон байдалда үнгэрбэ. Совет-Египедэй хани барисаае, ээрхэг түримхэй ябуулгада эсэргүү, арадуудайнгаа сүлөөтэ, бэеэ даанхай байдалай түлөө, социальна дэбжэлтын түлөө тэмсэгшэ хоёр ороной тэмсэлэй адли зорилготой байһые үндэһэ болгон, али али талада ашатай туһатай харилсаа холбоо саашадань хүгжөөхэ ба бэхижүүлхэ эрмэлзэлтэй байһанаа лаблан батална.

(ТАСС).

Далай дээрэхи эндүүрэлтэ ябадалнуудые зайсуулха хэлсээн тушаа

Урда тээнь хэлсэгдэһэнэй үндэһөөр, далай дээрэ ба агаарта эндүүрэлтэ ябадалай тохёолдожо магад ушарые зайсуулха асуудалнуудаар СССР США хоёрой түлөөлэгшэдэй хөөрэлдөөнүүд октябриин 12-то Москвада боложо эхилээ.

ВМС-эй министрэй орлогшо Джон У. Уорнер—США-гай делегацие, ВМФ-гэй ахамад командалагшын нэгэдэхи орлогшо, флодой адмирал В. А. Касатонов совет делегацие толгойлно.

США-гай ПРЕЗИДЕНТ Р. НИКСОНОЙ СОВЕТСКЭ СОЮЗДА ЕРЭХЭ БОЛОҺОН ТУХАЙ

Советскэ Союзай ба Холбоото Штадуудай хүтэлбэрилэгшэд үнгэрэгшэ жэлэй туршада һанал бодолоо зүбшэлхэ үедөө иигэжэ ойлголсоһон юм гэбэл, хөөрэлдөөнүүдые хэһэн доогуур зиндаатай хүдэлмэрилэгшэдэй үгэеэ һайса ойлголсоод байбалнь, хүтэлбэрилэгшэдэй уулзалга эмхидхэжэ бололтой гэжэ хэлсэгдэһэн байгаа. Хоёр ороной хабаадаһан хоёр талын ба олон талын хөөрэлдөөнүүдэй һүүлэй үедэ урагшаа дабшаһан дээрэһээнь, тиимэ уулзалга 1972 оной майн тэнгһэз хойшо Москвада үнгэргэгдэхэ гэжэ хэлсэгдээ.

Советскэ Союзай хүтэлбэрилэгшэд ба президент Никсон бүхы гол асуудалнуудые хаража үзэхэ, тиихэдээ оронуудайнгаа хоорондохи хоёр талын харилсаае улам һайжаруулха, бүгэдэ ниитын эб найрамдал хангаха саашанхи арга боломжо һайжаруулха уг зорилго хараада абаха болоно.

Р. Никсонэй мэдүүлгэ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). 1972 оной майн тэнгһээ хойшо Москва ошохо болобоб гэжэ США-гай президент Р. Никсон октябриин 12-ой пресс-конференци дээрэ соносхоо.

Совет-француз холбоон улам үргэдэнэ

ПАРИЖ. (ТАСС). Замбуулинай дайдые шэнжэлгээр харилсаа холбоо бэелүүлхэ совет-француз бүлэгэй заседани Франциин Ницце городто нээгдээ. Замбуулинай дайдые шэнжэлхэ ба ашаглаха уласхоорондын харилсаа холбооной талаар СССР-эй Наукануудай академиин дэргэдэхи соведэй түрүүлэгшэ академик Б. Н. Петров түрүүтэй совет делегаци энэ заседанида хабаадахын тула Ниццедэ ерэнхэй. Замбуулинай шэнжэлгэнүүдые хэдэг национальна түбэй президент Ф. Ж. Денисс Франциин делегацие толгойлно.

Совет-француз бүлэг октябриин 16 хүрэтэр хүдэлхэ юм.

Хани ёһоной, үнэн зүрхэнэй оршон байдалда

КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум, СССР-эй правительство Кремлиин Ехэ ордон соо октябриин 12-то Египедэй Араб республикын президент Анвар Сададай хүндэлэлдэ сайлалга хэбэ.

Сайлалга дээрэ хүндэ ехэтэй айлшание үдэшэжэ ябаһан хүнүүд: премьер-министрэй нэгэдэхи орлогшо Азис Сидки, премьер-министрэй орлогшо, гадаадын хэрэгүүдэй министр Махмуд Риад, национальна аюулгүй байдалай асуудалаар президентын советник Мухаммед Хафис Исмаил, АСС-ай ЦК-гай нэгэдэхи секретарь, политическэ асуудалаар президентын советник Мухаммед Абдель Салям Аз-Зайят, сэрэгэй министр, генерал Мухаммед Ахмед Садек, гадаадын хэрэгүүдэй талаар гүрэнэй министр Мухаммед Мурад Галеб, гүрэнэй бусад ажал ябуулагшад байлсаа.

Совет талаһаа нүхэд Л. И. Брежнев, А. Н. Косыгин, К. Т. Мазуров, Н. В. Подгорный, Д. С. Полянский, В. Н. Пономарев, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо А. П. Ляшко, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшонор Н. К. Байбаков, В. А. Кириллин, СССР-эй Верховно Соведэй палатануудай түрүүлэгшэнэр А. П. Шитиков, Я. С. Насриддинова, СССР-эй министрнүүд, СССР-эй Гүрэнэй комитедүүдэй түрүүлэгшэнэр, мүн бусад тушаалта нюурнууд байлсаа.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный айлшадта хандажа үгэ хэлээ.

Президент Анвар Сададта болон бусад айлшадта хандан, Н. В. Подгорный иигэжэ хэлэбэ:

Манай орондо айлшаар ерэһэн Египедэй Араб республикын президент Анвар Садат болон тэрэниие үдэшэжэ ябаһан бүхы араб ханинарые Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, Советскэ правительствын үмэнэһээ нэн түрүүн үшөө дахин үнэн зүрхэнһөө амаршалха хүсэлтэйб.

СССР ба АРЕ-гэй хүтэлбэрилэгшэдэй бэе бэедээ айлшалалсалга, тэдэнэй хоорондохи дэлгэрэнгы һаналаа андалдалга, шухала болоһон асуудалнуудые сэхэ руунь зүбшэн хэлсэлгэ— эдэ бүгэдэ совет-египедэй хани ёһоной харилсаанда үнинэй батаар оронхой, урагшаа дабшан хүгжэлтын шатада эдэбхитэйгээр туһалаа. Анвар Садат араб арадай элитэ ехэ хүбүүн Гамаль Абдель Насерай дүтын нүхэр, уг залгамжалагша гэжэ манайда мэдээжэ юм. Президент Анвар Сададай Советскэ Союзда мүнөө ерээд байһан ушарые энэ һайн һайхан уг заншалые үргэлжэлүүлһэн, манай оронуудай хоорондохи харилсаануудые саашадань хүгжөөлгэдэ шэнэ шухала алхам мүн гэжэ хараха бүхы эшэ үндэһэн бии.

Үсэгэлдэрһөө эхилһэн энэ айлшалалга хадаа империализмда эсэргүү ниитын тэмсэлдэ, бэеэ даанхайгаар хүгжэхэ, социальна дэбжэлтын замаар урагшаа дабшаха эрхэеэ бэелүүлхын түлөө оролдодог арадуудые дэмжэхын түлөө, эб найрамдал бэхижүүлхын, уласхоорондын аюулгүй байдалай түлөө тэмсэлдээ Советскэ Союзай ба Египедэй Араб республикын хоорондохи бэе бэеэ этигэлсэлгын, хани харилсаанай бэхижэжэ байһанай шэнэ гэршэ мүн болоно. Египедэй Араб республикын, бусад араб оронуудай арадууд эрхэ сүлөөгөө, бэеэ даанхай байдалаа, социальна дэбжэлтэеэ Израилиин ээрхэг түримхэй доболгын, империалистнуудай саг үргэлжын һүйдхэлтэ ябуулгануудай орёо эрхэ байдалда хамгаалжа байна.

Вьетнам болон Индохитадай бусад оронуудтал шэнги Дүтын Зүүн зүг болбол эб найрамдалай болон дэбжэлтын хүсэнүүдэй империализмтай, тэдэнэй ээрхэг түримхэй политикатай сэхэ зэбсэгтэ тэмсэл хэжэ байһан эгээн хурса гуламтануудай нэгэн мүн. Дүтын Зүүн зүгтэ түрүү гуримые сэрэгэй хүсөөр дараха түсэбөө бэелүүлжэ шадаагүй Израиль ба тэрэниие дэмжэгшэ США болбол арабуудай ехэ газарые Израилиин эзэлһэн ушарые хэрэглэжэ, араб оронуудай дотоодын политическэ оршон байдалые өөһэдтөө ашагтайгаар хубилгаха гэжэ оролдоно.

Түрүү араб гүрэнүүдэй гадаадын болон дотоодын политикада нюуса бэшэ хашалта хэхэ зорилгоор ямаршье арга зэбсэг — Израилиин ээрхэг политика, энэ районд политическэ зүб гуримшуулгые таһалдуулха гэһэн тэрэнэй эрмэлзэлгэ, дотоодын хархис этэгээдүүдэй ябуулганууд, ниитын дайсанда эсэргүүсэдэг хэдэ хэдэн араб арадуудай нэгэдэлые таһалдуулха гэдэг империалис бүлэглэлнүүдтэй барисаатай этэгээдүүдэй хуурмаг ябуулганууд — хэрэглэгдэнэ. Араб арадуудта эсэргүү эдэ зорилгонуудые империалистнууд болон тэдэнэй табюулнууд урдаа табижа, коммунизмда эсэргүү, Совет орондо эсэргүү ябуулгануудые һүжэрөөнэ. Эдэ ябуулгануудые эмхидхэгшэд араб революционно тэмсэлшэдпатриодуудай зэргые таһалдуулха, эрхэ сүлөөгэй, социальна дэбжэлтын түлөө, уласхоорондын империализм ба сионизмда эсэргүү тэмсэлдэ хабаададаг үнэн сэхэ хани нүхэдтэйнь, союзнигуудтайнь — Советскэ Союзтай, социалис хани барисаанай бусад гүрэнүүдтэй араб оронуудые эбгүй болгохые һэдэнэ.

Зүгөөр национально-сүлөөрэлгын тэмсэлэй дүршэлөөр баяжаһан араб арадууд энэ тэмсэлдэнь хэн хани нүхэдынь бэ, хэн — дайсаниинь бэ гэжэ һайнаар мэдэдэг. Тиин бэеэ мэхэлүүлхэгүй байха. Энээн тухай хархис хүсэнүүдэй һүйдхэлтэ, хорото ябуулгануудта үгтэдэг эсэргүүсэлтын хүсэ ехэтэй болохо ушар, араб оронуудай арадуудай өөһэдынгөө зэргэнүүдые жагсааха, нэгэдүүлхэ гэһэн эрмэлзэлгын эдэбхижэлгэ гэршэлнэ.

Америкын Холбоото Штадуудһаа бүхы талын дэмжэлгэ болон туһаламжа абадаг Израилиин ээрхэг түримхэй эрмэлзэлгэдэ эсэргүүгээр шанга тэмсэл ябуулжа байһан египет арад нэн түрүүн өөрынгөө үндэһэн аша туһые, оронойнгоо нэрэ хүндые, социально-экономическэ талаараа томо шэнэдхэлгэ бэелүүлхэ замаар урагшаа дабшаха арга боломжоёо хамгаална гээшэ. Энээн тухай АРЕ-гэй хүтэлбэрилэгшэд нэгэнтэ бэшэ мэдүүлдэг һэн. Египедые мүнөө үе сагай хүгжэнги гүрэн болгохо, Египедэй обществые социалис үндэһэ һуури дээрэ хубилган шэнэдхэхэ гэһэн Г. А. Насерай байхада абтаһан хараа шугамые шууд сэхээр бэелүүлэн, египет арад оронойнгоо экономическа хүсэ шадал ехэ болгоно, бэеэ хамгаалха хүсэ шадалаа бэхижүүлнэ.

Үе сагаар шалгагдаһан имагтал имиэл хараа шугам египет арадай илалтын найдамтай эшэ үндэһэ байгуулна, араб дэлхэй дээрэ Египедэй түрүү үүргэ дүүргэхэ байдалыень бэхижүүлгэдэ туһална. Тэмсэлэй амжалта болбол бүхы египет арадай жагсаалһаа, хүсэл оролдолгоһоо, эрэлхэг зориг ба шууд сэхэ байлгаһаа ехэнхидээ дулдыдаха байна.

АРЕ-гэй арад урдаа табиһан ехэ зорилгонуудаа амжалтатайгаар шиидхэхэ гэжэ гүнзэгыгөөр этигэжэ байһанаа мэдүүлхые хүсэнэб. Араб ханинартаа совет хүнүүд талархадаг, дэмжэлгэ үгэдэг юм.

Эдэ зорилгонуудые бэелүүлгэдэ Дүтын Зүүн зүгтэхи хёмороото байдалые политическэ талаарнь түргөөр гуримшуулгада зорюулагдаһан Египедэй Араб республикын ашатай туһатай хараа бодол мүн лэ ехэ удха шанартай юм. Тэрэнэй хараа бодол эб найрамдалда дуратай бүхы гүрэнүүдээр, бүхы арадуудаар үндэрөөр сэгнэгдэнэ, тэдэнэй һайшаалда, дэмжэлгэдэ хүртэнэ. Дүтын Зүүн зүгтэхи хёмороото байдалые гуримшуулха ябадалые хойшолуулжа байһан Израилиин, тэрэниие дэмжэдэг Америкын империалис бүлэгүүдэй ээрхэг түримхэй политикада эсэс табиха гэһэн эрилтэ бүри шангаар, шууд сэхээр соностожо байна.

Манай араб ханинарые мүнөөдэр амаршалжа байхадаа, Зүүн зүгтэхи гуримшуулгын асуудалнуудаар Советскэ Союзай шууд сэхэ хараа бодолые бидэнэр дахинаа баталан хэлэнэбди. 1967 ондо эзэлэгдэһэн бүхы араб газар дээрэһээ Израилиин сэрэгые гаргаха, Аюулгүйн соведэй мэдээжэ шиидхэбэриие бүрин хүсэдөөр дүүргэхэ, Дүтын Зүүн зүгэй бүхы арадуудай, тэрэ тоодо Палестинын араб арадай хуулита эрхые хүндэлхэ ушар — энэ хадаа энэ районд бата бэхи, үнэн сэхэ эб найрамдал байгуулха тон зүб ба шухала түсэб мүн гэжэ бидэнэр, тоолнобди.

Советскэ Союз араб арадуудай үнэн сэхэ хэрэгые шууд сэхээр, бата бэхеэр саашадаашье дэмжэжэ байха. Нэгэдэмэл Нацинуудай Организациин талааршье, мүн тэрэнһээ гадууршье Дүтын Зүүн зүгтэ үнэн сэхэ политическэ гуримшуулга хэхэ хэрэгтэ саашадаашье туһалжа байха гээд бидэнэр шууд сэхэ мэдүүлнэбди. Араб гүрэнүүдтэ эсэргүү Израилиин ээрхэг түримхэй ябуулганудай болюулагдаагүй сагта, тэрэнэй хоншолонгуудай усадхагдаагүй сагта бидэнэр энэ хёмороото байдалые политическэ талаарнь гуримшуулха хэрэгтэ зорюулагдаһан эдэбхитэй хүсэл оролдолго гаргажа байхабди. Египедэй Араб республикада, мүн бусад хани барисаатай араб оронуудта бэеэ хамгаалха хүсэ шадалаа бэхижүүлхэдэнь саашадаашье ашаг ехэтэй хэмжээнүүдые абажа байхабди. Манай Коммунис партиин, Совет гүрэнэй, бүхы совет арадай хэлбэришэгүй хараа бодол иимэл даа.

Хүндэтэ ханинар! Манай ленинскэ партиин XXIV съезд дээрэ саашадаа хүгжөөгдэһэн гадаадын политическэ ленинскэ хараа шугамые эдэбхитэйгээр, оролдосотойгоор бэелүүлхэ зуураа, бидэнэр империализмда эсэргүү бүхы хүсэнүүдэй жагсан нэгэдэлые онсо шухала удха шанартай хэрэг дээрэ тоолонобди. Империализмда эсэргүү бүхы тэмсэлшэдэй ажал хэрэгээ нэгэдүүлжэ ябуулха ушар уласхоорондын харилсаануудаа, колониализм, расизм, ээрхэг түримхэй добтолго, дайн сэрэг гэдэгүүдые түргөөр усадхаха ябадалда туһалха байһаниинь арсашагүй.

Советскэ Союз ба Египедэй Араб республикын хоорондохи харилсаанууд бүри гүнзэгы, бүри баян удхатай боложо байһыень бидэнэр энээнтэй дашарамдуулан, ехэ хангяар тэмдэглэнэбди. Энээнэй эли тодо гэршэ гэбэл, манай оронуудай хоорондохи хани барисаан, хани харилсаан тухай договор мүн болоно. Энэ ушарые дэлхэйн түрүү үзэл бодолтой олониитэ мэдэрээ.

Энэ договор совет-египедэй хани ёһоной харилсаанда туйлаһан үндэр хэмжээе политическэ, юридическэ талаар батадхаха, бүридхэхэһөө гадна, тэрэнэй хүгжэлтын шэнэ харгы нээжэ үгөө.

Советскэ Союзай, Египедэй Араб республикын хүтэлбэрилэгшэдэй хоорондо мүнөөдэр эхилһэн хэлсээнүүд манай бүхы талын харилсаае бүри бэхижүүлхэ байһандань дамжаггүй. Империализмда эсэргүүгээр тэмсэхэ нэгэн адли уг зорилго ба хараа бодолһоо эхи абаһан энэ харилсаан совет ба египет арадуудай эбдэршэгүй хани барисаае бүри бэхижүүлхэнь дамжаггүй.

Н. В. Подгорный Египедэй Араб республикын президент Анвар Сададай түлөө, Израилиин ээрхэг түримхэй ябуулгануудые усадхалгада, шэнэ байдал байгуулгада амжалта туйлахын түлөө, совет-египедэй хани барисаанай түлөө хүндага үргөө.

(Түгэсхэлынь 3-дахи нюурта).

ПОЛИТИЧЕСКЭ ҺУРАЛСАЛ

ТҮРҮҮШЫН ХЭШЭЭЛНҮҮД

Байгша оной октябрийн 1-һээ республикын городуудта коммунистнууд болон партийнабэшэ эдэбхитэдэй политическэ һуралсалай жэл эхилбэ. Городуудай промышленна, барилгын, транспортна предприятинуудай, эмхи зургаануудай партийна организацинуудай дэргэдэ байгуулагдаһан эхин шатын политическэ һургуулинуудта, марксизм-ленинизмын үндэһэн суртал шудалдаг һургуулинуудта теоретическэ семинарнуудта, партийна эдэбхитэдэй һургуулида олон мянган коммунистнууд, партийнабэшэ эдэбхитэд һуралсажа эхилээ. Манай корреспондент хэдэ хэдэн предприятинуудай партийна организацинуудай секретарьнарта хоёр асуудалтайгаар хандаба.

Асуудал: политическэ һуралсалтнай хэр эмхитэйгээр эхилээб?

«Теплоприбор» заводой партийна организациин секретарь **И. А. Тимофеев:** эмхитэйгээр эхилхэ гэжэ яһала оролдогдоо. Марксизм-ленинизмын үндэһэн суртал шудалха 2 һургуули, теоретическэ нэгэ семинар байгуулагданхай. Бүхы коммунистнууд, партийнабэшэ эдэбхитэд политическэ һуралсалда хабаадуулагдана. Жэшээнь, теоретическэ семинарта дээдэ эрдэмтэй хүтэлбэрилэгшэд—хамтадаа 15 хүн һуража эхилэнхэй. Зургаан коммунист-политинформатор партиин горкомой дэргэдэ саг үргэлжэ хүдэлдэг семинарта һуралсаха болоно. Партийна һуралсалһаа гадна, комсомолшуудай хоёр кружок эмхидхэгдэнхэй. Эдэ бүгэдэмнай октябрийн 1-дэ хэшээлээ эхилээ. Программын ёһоор хараалагдаһан темээ үзэһэн байна.

Политическэ хэшээлэй болохо үдэр понедельник юм. Пропагандистнараар шадабаритай, дүршэлтэй, эрдэм бэлэдхэлтэй хүнүүд томилогдонхой.

Асуудал: энэ жэлэй политическэ һуралсалай гол удха юун байхаб?

«Электромашина» заводой партийна организациин дэргэдэхи штатнабэшэ партийна кабинедые даагша **В. Н. Сыренова:** партиин XXIV съездын тодорхойлһон мүнөөнэй үе сагай гол шухала асуудалнуудые марксизм-ленинизмын суртал-тай, коммунис байгуулалтын хэрэгтэй нягта холбоотойгоор, гүн гүнзэгыгөөр шудалха гээшэ партийна һуралсалай гол удха болохо ёһотой гэжэ хүн бүхэн мэдэнэ бэзэ даа.

Эхин шатын нэгэ, дунда шатын хоёр һургуулида, дээдэ шатын хоёр семинарта октябрийн 1-дэ хэшээл эхилээ. Һуралсалда хабаадаха бүхы хүнүүд ерээ. Эхин шатын политическэ һургуулида гурбан хүн шалтагаангүйгөөр түрүүшынгээ хэшээлдэ ерээгүй. Энээниие элирүүлжэ, хэмжээн абтаха.

Хаа хаанагүй программын ёһоор түрүүшын темэ үзэжэ эхилэгдээ. Теоретическэ семинарнай социализмын экономическа шухала асуудалнуудые шудалха түсэбтэй. Ниитын үйлэдбэриин аша үрэ дээшэлүүлхэ тухай темэ түрүүшын хэшээлдэ үзэжэ эхилээ. Бүхы ажалшадые экономикын эрдэмдэ һургаха гэһэн темэ эхин шатын политическэ һургуулида үзэжэ эхилээ юм.

Партийна һуралсалай үмэнэ мүнөө табигдажа байһан ехэ эрилтэнүүдые дүүргэжэ шадаха бэрхэ пропагандистнар манай партийна организацида бии юм. Жэшээнь, А. Ф. Безбородов, А. Х. Мухраев гэгшэд теоретическэ семинарнуудые хүтэлбэрилнэ. Бэшэшье һургуулинуудта дүршэлтэй пропагандистнар табигдаа.

СЕМИНАР БОЛОБО

Зэдын аймаг дотор политическэ һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлдэлгэ эдэбхитэйгээр ябуулагдаа. Партиин райком аймагай пропагандистнарай семинар һаяхан үнгэргөө.

КПСС-эй райкомой секретарь **А. Р. Потепалов** «КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые дүүргэхэ, пропагандистска хүдэлмэри улам һайжаруулха талаар аймагай партийна организациин зорилгонууд тухай» элидхэл хээ. Түсэбтэ табан жэлэй даабаринуудые нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ хэрэгтэ пропагандистнарай оруулха хубита тухай элидхэл дотор үргэнөөр хэлэгдээ. «Ажалшадай экономическа һуралсал һайжаруулха тухай КПСС-эй ЦК-гай тогтоолые дүүргэхэ талаар аймагай партийна организациин урда табигдаһан зорилгонууд» гэһэн элидхэл партиин райкомой секретарь **П. Т. Манзаров** хэжэ, экономическа хүдэлмэри аймаг дотор һайжаруулха тухай тодорхой хэмжээнүүдые дурадхаба. «Һуралсалай шэнэ жэлдэ политическэ һургуулинууд ба семинарнуудай хэшээлнүүдэй идейно-политическэ удхые һайжаруулха зарим тэды хэмжээнүүд тухай» элидхэл семинарта хабаадалсагшад шагнаһан байна.

Пропагандистнууд эдэ элидхэлнүүдые үргэнөөр зүбшэн хэлсээ.

И. САМБУЕВ,
КПСС-эй Зэдын райкомой политическэ гэгээрэлэй кабинедые даагша.

ЭМХИТЭЙГЭЭР ЭХИЛЭЭ

Политһуралсалай шэнэ жэлэй эхилхын урда тээ бэлэдхэлэй ехэ хүдэлмэри хэгдэһэн юм. Манай заводой партийна бүхы организацинуудта үнгэрһэн һуралсалай жэлэй дүнгүүд зүбшэн хэлсэгдэһэн, шэнэ жэлэй зорилгонууд тухайда хөөрэлдэгдэһэн байгаа.

Партийна комитедэй политическэ гэгээрэлэй кабинедэй методическа соведэй гэшүүд партийна һуралсалда хабаадалсаха хүнүүдые тодорхойлолсоһон, партийна организацинуудта туһалалсаһан байна. Байгша оной сентябриин 12-то энэ хүдэлмэри дүүргэгдээ һэн.

Һуралсалай энэ жэлдэ хүдэлхэ 191 пропагандист шэлэн олгдоһон, эдэнэй олонхинь семинарнуудта һуралсажа гараһан юм. Бүхы пропагандистнарнай номоор, методическа, харуулан ойлгуулха хэрэгсэлнүүдээр, программа болон бусад зүйлнүүдээр хангагданхай.

Һуралсалай жэлэй эхилхын урда тээ партийна организацинуудай секретарьнартай, пропагандистнартай сугларжа, шэнэ жэл эмхитэйгээр эхилхэ тухай хөөрэлдэһэн байгаабди. 32 хүнһөө бүридэһэн методическа совет партийна комитет дээрэ баталагдаа. Пропагандистнарта туһаламжа үзүүлжэ байхаар методическа соведэй гэшүүн бүхэндэ һургуули даалгажа үгтэнхэй.

—Заводой партийна комитедэй эдэбхитэд, методсоведэй гэшүүд түрүүшын хэшээлдэ бултадаа байлсаа. Удаань партийна комитедтэ сугларжа, дүнгүүдыень гаргаабди. Партийна һуралсалай бүхы 87 һургуули болон семинарнуудта, комсомолой һуралсалай 10 һургуулида һуралсалай шэнэ жэл эмхитэйгээр эхилбэ гэжэ шалгалта харуулба. Пропагандистнар хэшээлдээ һайнаар бэлдээд, һонирхолтойгоор, удхын талаар үндэр хэмжээндэ үнгэргөө. Пропагандистнар Н. П. Попов, И. И. Имыкшинов, П. К. Марханов, Е. Б. Тетерин, Д. П. Дунаев болон бусад илангаяа һайнаар, тоб гэмэ тодоор хэшээлээ үнгэргөө.

Һуралсалда хабаадаха хүнүүд бултадаа хэшээлдэ ерээ. Түрүүшын үдэрэй хэшээлнүүдэй дүнгүүдые гаргахадаа, методическа совет дээрэ пропагандистнарта туһалха тухай олон һанамжа дурадхалаа оруулһан, темэ бүхэнөөр методическа тайлбарилга хэжэ олон болгоод, завод болон республика дотороо туһаламжын материалнуудые, зураглан харуулһан хэрэгсэлнүүдые эдээндээ үгэлсэдэг болохо гэлсээбди.

Политическэ гэгээрэлэй кабинедтэ консультантнууд ээлжэлээд ходо байдаг болоо, темэ бүхэнөөр литературын выставкэ хэгдэнхэй, диафильмнүүд, зураглаһан хэрэгсэлнүүд бии юм.

Г. ЧЕБУНИНА,
авиационно заводой партийна комитедэй политическэ гэгээрэлэй кабинедые даагша.

ПРОПАГАНДИСТНАР ҺУРАЛСАЖА ГАРАБА

Политическэ һуралсалай бүхы шатын һургуулинуудай пропагандистнар КПСС-эй обкомой политическэ гэгээрэлэй байшанда хойно хойноһоо һуралсажа гараба. Марксизм-ленинизмын үндэһэн сурталай һургуулинуудай философи заадаг пропагандистнар семинарта сугларад, хэдэн үдэрэй туршада КПСС-эй XXIV съездын гол шухала асуудалнуудаар эрдэмтэдэй лекцинүүдые шагнаба. Удаань эдэ пропагандистнар секци боложо таһараад, диалектическэ, историческа материализмаар философиин эрдэмтэдэй лекцинүүдые шагнаа, хэшээл үнгэргэхэ тухайда методическа заабари абаа.

Манай корр.

КПСС-эй райком до

ПАРТБЮРО ТООСОБО

Һаяхан КПСС-эй Хэжэнгын райкомой бюрогой заседани дээрэ Худанай леспромхозой партбюро ниитын эмхинүүдые хүтэлбэрилхэ талаар хэһэн хүдэлмэреэрээ тоособо. Тиихэдэ һүүлэй үедэ тус леспромхозой партбюро рабочком болон комсомолой комитедтэй хамта хүдэлмэришэдые эмхидхэн ударидажа, бага бэшэ амжалтада зоригжуулаа гэжэ тэмдэглэгдэбэ. Тэрэнэй ашаар модошодой коллектив үнгэрһэн найман һара соо ажалайнгаа бүтээсые 8,9 процентээр дээшэлүүлэн, 25 мянган түхэриг алмалта хэжэ, модо бэлдэхэ юһэн һарынгаа түсэбые болзорһоонь урид дүүргэһэн байна.

Гэхэтэй хамта, ниитын эмхинүүдые залан хүтэлбэрилхэ хэрэгтэ партбюрогой гэшүүдшье, тэрэнэй секретарь А. П. Фадеевшье гүйсэд анхаралаа табяагүй байһаниинь элирээ. Профсоюзай эмхи, арадай дружина, эхэнэрнүүдэй совет гэхэ мэтэ ниитын эмхинүүдые залан хүтэлбэрилхэ талаар ямаршье хэмжээнүүд абтаагүй, партбюрогой түсэбтэшье хараалагдаагүй байһаар.

Мүн эндэ ажалай ба ниитын журам эбдэгшэдтэй ямаршье хүмүүжүүлхы хүдэлмэри хэгдэнэгүй, залуушуулай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулагданагүй. Тиихэдэ Худанай леспромхозой партийна бюро ниитын эмхинүүдые хүтэлбэрилэгшэдэй болон бэшэшье коммунистнуудай харюусалга дээшэлүүлхые оролдоногүй гэжэ райкомой бюро шүүмжэлбэ.

Ниитын эмхинүүдые хүтэлбэрилхэ хэрэгтэ хайхарамжагүйгөөр хандаһанайнь түлөө партбюрогой секретарь А. П. Фадеевтэ КПСС-эй райкомой бюро шанга һануулга хээд, дары түргэн зохисотой хэмжээнүүдые хараалжа, энэ хүдэлмэреэ һэргээхыень дурадхаа.

Р. ЦЫМПИЛОВ.

РЕСПУБЛИКЫМНАЙ хото городуудай, хүдөө нютагуудай ажалшад Октябриин хубисхалай һайндэрые ажалай бэлэгээр угтажа байна. Улаан-Үдын экектро-заһабарилгын заводой Юрий Васильевич Житихинэй бригада үдэрэйнгөө нормо хододоо үлүүлнэ.

Зураг дээрэ: бригадын гэшүүд Н. В. Житихин, бригадир Ю. В. Житихин, П. А. Лаптев.

***

Буряадай барилгын управлениин 3-дахи СМУ-гай барилгашад мүн лэ һайн амжалтаараа шалгарна.

Доодо зураг дээрэ шулуушан Валя Волохина.

Е. ЗАХАРОВАЙ фото.

АГУУ ОКТЯБРИИН ХУБИСХАЛАЙ ХҮНДЭЛЭЛДЭ

Профсоюзай ажа...

МҮРЫСӨӨНЭ... ТҮРҮҮШҮҮЛЫ... УРМАШУУЛХА...

Улаан-Үдын Ленинэй орденто мяха-консервын комбинадай профсоюзай комитедтэ Хүндэлэлэй дэбтэр бии юм. Энэ дэбтэр соо тус предприятиин хүгжэн һалбарха хэрэгтэ горитойгоон хубитаяа оруулһан, ажалаараа шалгаржа, алдар солотой болоһон хүнүүдэй фото-зурагууд һуулгагдадаг. Саг жэлнүүд һубарин үнгэржэ, мүнөө үеын ажалай түрүүшүүлшье амаралтада гараха. Харин Хүндэлэлэй дэбтэр соохи дүрэнь хэтэ мүнхэдөө залуу үетэндэ тэрэнэй ажалай баатаршалгын гэршэ болон үлэхэ ха юм. Тиимэһээ Хүндэлэлэй дэбтэр комбинадай олон мянган хүдэлмэришэдэй ёһото баатар ажалые, коллективэй алдарта түүхые гэршэлһэн нангин һүлдэ болоно бшуу.

Хүндэлэлэй дэбтэртэ һуулгагдахаһаа гадна, мүн ондоогоортшье ажалшадые урмашуулха, тэдэнэй хүдэлмэриин үндэр дүнгүүдые тэмдэглэхэ гурим комбинадай коллективтэ тогтонижонхой. Эндэ эршэтэ ажалайнь түлөө хүдэлмэришэдтэ баясхалан хүргэгдэдэг, Хүндэлэлэй грамота барюулагдадаг, дүрэ зурагынь Хүндэлэлэй самбарта һуулгагдадаг, коммунис ажалай ударнигай хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдодог. Мүн һайнаар хүдэлһэн хүниие правительствын хайра шагналда зууршалдаг баһа нэгэ тиимэ ёһо гурим бии юм. Гансахан үнгэрэгшэ наймадахи табан жэлэй ажалай дүнгөөр манай комбинадай гушан хүдэлмэрилэгшэ Советскэ Союзай орден, медальнуудаар шагнагдаа. Правительствын эгээл үндэр дээдэ шан —Ленинэй ордендо мал үүсэлэгшэ Н. М. Лысенко хүртэһэн байна. Энэ хадаа комбинат дээрэ саг үргэлжэ шэнэлэгдэн эмхидхэгдэжэ байдаг эршэтэ социалис мүрысөөнэй дүн ха юм.

Социалис мүрысөөн яажа эндэ эмхидхэгдэнэб? 1967 ондо комбинадай профсоюзай комитет, партийна комитет болон дирекцитэйгээ зүбшэн, цех, бригада, участок, халаан гэхэ мэтэ бага, ехэшье коллективүүдэй хоорондохи социалис мүрысөөнэй тусхай гурим баталһан юм.

Тус гуримай ёһоор комбинадай үйлэдбэриин гол һалбарида хүдэлдэг коллективүүдэй ажалые сэгнэхэдээ, тэдэнэй янза бүриин продукци гаргахадаа түсэбтэ даабаряа хэр дүүргэһыень харадаг. Харин гол үйлэдбэридэ туһалжа, тэдэниие хангажа байдаг коллективүүдэй ажал сэгнэхэдээ, тэдэнэй элдэб түхеэрэлгэнүүдые заһабарилха графигаа хэр баримталһые, үйлэдбэриие электрын хүсэн, уһан, уурал гэхэ мэтээр хэр зэргээр хангажа байһыень анхаралдаа абадаг байна.

Гэхэтэй хамта, үйлэдбэриин алишье һалбарида салин хүлһэнэй фондын арьбалалта, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ хүдэлмэри хадаа социалис мүрысөөнэй гуримай гол шухала хубинь болодог. Мүн ажал ба ажалай аюулгүйе сахилга, ухаалан зохёолго ба урлан нарижуулга, ниитын ба ажалай журам сахилга хараада абтадаг юм.

Цех, бригада, участок болон халаануудай хоорондын социалис мүрысөөнэй дүн квартал бүхэндэ согсологдодог. Энээндэ профсоюзай, партийна, комсомолой эдэбхитэд болон ажахын хүтэлбэрилэгшэд хабаадана.

Мүрысөөндэ түрүүлһэн цехүүдтэ үгтэхэ дамжуулгын гурбан Улаан туг, бригадануудта барюулагдаха дамжуулгын 12 вымпел баталагданхай. Эдэнтэй хамта ажалай түрүүшүүлдэ мүнгэн шан үгтэдэг. Коллективүүдтэ үгтэһэн мүнгэн шан хүнүүдэйнь тоогоор 200 түхэригһөө хоёр мянган түхэриг хүрэтэр байдаг юм.

Адли мэргэжэлтэдэйнгээ дунда түрүү һуури эзэлхын ... сөөн һүүлэй үедэ ех... хэй. «Мэргэжэлэй т... лэгшэ» гэһэн нэрэ з... һэн хүдэлмэришэдтэ ... грамота, өөрынь һар... хахадай хэмжээнэй м... рюулагдадаг. Мүнөө ... хүндэтэ нэрэ зэргэдэ ... бии түрүү хүн хүр... нэй дунда колбасаг... дэгшэ М. Бутковски... лэгшэ М. Жерло... В. Семенихин, баанха... гагша В. Буршина ... олон ажалай түрүүш...

Үнгэрэгшэ жэлдэ ... профсоюзай комитет, ... лон партком «Үйлэд... ран», «Ажахын кад... ришэн» гэһэн хүнд... гэнүүдые баталаа һэ... зэргэ 25 жэлдэ, 15 ... нат дээрэ хүдэлһэ... зэмэдэ ороогүй хүнүү... хо байна. Энэ нэрэ з... һон хүнүүдтэ Хүндэл... дурасхаалта бэлэг ба... Мүн эдэ зон гэр бай... али хуушанаа ехэ бол... дээ, амаралтын ба... рортдо ошохо путе... хүнгэлэлтэтэй байха з...

Социалис мүрысөө... бүгэдэндэ мэдээжэ бай... һэн коллективүүдэй ... гүүдэй саг үргэлжэ ... дэжэ байха хэрэгтэ ... хандуулагдана. Энээ... ришэдэй суглаан, х... Хүндэлэлэй самбар, ... түрүүшүүлэй слёт, дү... халан абалсаха һургу... бүхы арга хэрэглэгдэдэ...

Байгша оной ... рада манай комбина... кын лабораториин ху... шэ Г. Тюрнева Лени... ханай комбинат ошо... Нүхэр Тюрнева тэнд... гаргагшадай ажалаар ... байгаа. Тиихэ үедөө ... бинадай колбаса гарг... дэлмэриин бүтээсэ... үзөө. Дүнгынь иимэ ба... градай мяханай комби... са гаргадаг зургаан ... дэһэн бригада халаан ... 13 тонно продукци ... манайхиһаа 2,8 дахин ... тухай Г. Тюрнева ком... газетын хуудаһанда ... на. Статьянь олон х... хуулһан юм. Удаань ... дирекци колбасна зав... К. Иванчикова, колб... Т. Алексеева гэгшэдые ... эльгээгээ һэн. Тэдэнэр ... сажа ерээ. Тэдэнэй та... далжа ерэһэн түрүү ... гөө комбинадта нэбтэр... лөө бэлэдхэл хэгдэжэ...

Оронойнгоо түрүү ... нуудай дүй дүршэл үй... рээ хэрэглэһэнэй, соци... сөөнэй гурим таатай ... хёожо. хүдэлмэришэдые ... материальна талаарнь ... лан, тэдэнэй эдэбхи үү... гаһанай аша үрэ ехэ. ... найман һара соо комб... лектив ажалайнгаа бү... дондонойхиһоо 2,8 ... дээшэлүүлһэн байна. ... хугасаа соо 230 ... электрын хүсэн алмаг... һөө гадуур 180 мян... мүнгэн олзологдоо.

«Социалис мүрыс... улам һайнаар эмхид... КПСС-эй ЦК-гай тогто... дай хүдэлмэришэдэй ... зэл улам бадаруулна. ... зэгы удхатай докуме... үзэжэ байхадаа, мана... ажалай бүтээсые ... шэлүүлхые, үйлэдбэр... га боломжонуудые элир... сэд хэрэглэхые оролд...

Г. ХАР...
комбинадай проф... комитед...

ГЭРЭЙ ЭДЛЭЛ ХЭРЭГС...

Үргэн хэрэглэлэй эд бараа үйлэдбэрилгэдэ— онсо анхарал

ЮҺЭДЭХИ ТАБАН жэлэй туршада гүрэнэй болон кооперативна худалдаа наймаанай эрьесые 1,4 дахин дээшэлүүлхэ гэжэ хараалагданхай. Ондоогоор хэлэбэл, худалдаа наймаанай эрьесын ургалта 64 миллиард түхэригтэ хүрэхөөр багсаагдана.

«**Арад зоной хэрэглэмжын эд бараа бүри ехээр гаргажа, шанарыень һайжаруулха промышленна хүсэн орон соомнай хүсэд хүрэхөөр бии гээшэ. Улам ехэ болоһон экономическа арга боломжо мнай бүри ехэ мүнгэ зөөри энэ хэрэгтэ зорюулха арга олгоно. ...Иимэ зорилгонуудые шиидхэхэ хүсэ, арга шадалтайбди—имагтал арга боломжоёо, нөөсэеэ хүсэд дүүрэнээр ашаглаха хэрэгтэй. Министерство бүхэндэ, республика ба область бүхэндэ, город бүхэндэ, предприяти бүхэндэ тиимэ арга боломжо бии**»,—гэжэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев XXIV съездэ тоосоото элидхэл хэхэдээ тэмдэглэһэн байна.

Бүхы министерство, захиргаанууд, промышленна предприятинууд энэ табан жэлэй туршада хүн зоной хэрэглэлэй эд бараа бүри элбэгээр, эрхим шанартайгаар, эрилтэ хангамаар бүтээхэ уялгатай болоно. Мүн нютагай промышленностиин предприятинууд энэ хэрэгтэ сэхэ хабаатай. XXIV съездын Директивэнүүдэй ёһоор нютагай промышленностиин продукци үйлэдбэрилгэ 1,4 дахин дээшэлхэ юм. Энэ министерствын предприятинууд үйлэдбэриингөө арга боломжонуудые гүйсэд хэрэглэжэ шадабал, уран бүтээл, сувенир, жэжэ бужашье һаа, ажаһуудалда яаха аргагүй хэрэгтэй хэрэгсэлнүүдые, эд бараа элбэгээр бүтээхэ даабариа жэншэдгүй дүүргэхэ байһаниинь дамжаггүй.

Партиин областной комитет, республикымнай Министрнүүдэй Совет КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэри бэелүүлэн, республика дотороо хэрэглэлэй эд бараа үйлэдбэрилгые ехэдхэхэ асуудал хаража үзөөд, арад зоной хэрэглэлэй зүйлнүүдые олоор бүтээхэ, ассортиментыень олошоруулха, шанарыень һайжаруулха даабари республикын промышленна предприятинуудта үгэһэн байна.

Бултадаа зүбшэжэ шиидхэбэл...

ЭНЭ ДААБАРИИН ёһоор Ажалай Улаан Тугай орденто авиазавод Улаан-Үдын прибор бүтээлгын заводтой хамжан, шэнэ түхэлэй электроплиткэнүүдые хэжэ эхилхэнь. Прибор бүтээлгын завод ажаһуудалда хэрэглэхэ электрын элдэб приборнуудые, зайн гал дамжуулха утаһа, оньһон аргаар орёогдохо, задалагдаха хубсаһа хатаалгын ооһорнууд болон бусад ондоо зүйлнүүдые гаргадаг болохо. Ленинэй орденто локомотив-вагон заһабарилгын завод суурга болон замагуудые, торшер болон гэрэлтүүлгын элдэб хэрэгсэл олоор бүтээхэ. Электрогүсэ болон самоварнуудые, мяха шараха хэрэгсэл бүтээхэ даабари «Хүндэлэлэй Тэмдэгэй» орденто «Электромашина» заводто үгтэбэ.

Поролон матрацтай эбхэмэл оро, дачада хэрэглэгдэхэ эбхэмэл стул, креслэ, шезлонг гэхэ мэтые ойрын жэлнүүдтэ «Теплоприбор» завод бүтээжэ эхилхэнь. Ленинэй орденто мяха-консервын комбинат шубуунай үдөөр хэһэн подушка 1.7 дахин олошоруулха, шэл баанхануудай түмэр хаб-хагуудые хэхэ болоо.

Буряадай модо болбосоруулгын болон мебелиин комбинадай, судна бүтээлгын заводой болон мебель бүтээдэг зарим бусад предприятинуудай коллективүүдэй урда мебелиин шанар эрид һайжаруулха, ассортиментыень олошоруулха ехэ зорилго табигдаа. Оронноймнай түрүү предприятинуудһаа дутуугүй гоё һайхан, елэгэр мебель бүтээхэ арга боломжо манда бии. Республикымнай мебелиин предприятинууд «байрын гэрэй», «нэгэ таһалгатай гэрэй» гэһэн тусхай суглуулагдамал мебель, кухниин, унтариин гарнитур мүнөө дээрээ хэнэгүй.

Судна бүтээлгын завод ерэхэ жэлһээ кухнида табигдаха пластика хушалтатай мебель бүтээжэ эхилхэ юм. Иимэ мебелиин 1000 комплект жэлдээ худалдаа наймаанай организацинуудта тушаагдахаар багсаагдана. Модо болбосоруулгын болон мебелиин комбинат жэл соо 100 комплект унтариин гарнитур бүтээдэг болохо. Мүнөө баригдажа байгаа цехэй ашаглалгада тушаагдахада мебель бүтээлгые олошоруулха арга олдохо юм. Харин цехэй барилгын ехээр унжагайруулагдажа байһаниинь гэмшэлтэй. Буряадай барилгын управлениин, комбинадай хүтэлбэрилэгшэд цехэй барилгые түргэдхэхэ, һайн шанартай мебель гаргажа эхилхын тула тэрэниие шэнэ станок, түхеэрэлгээр хангаха талаар ёһотой хэмжээ абанагүй.

Мебель бүтээдэг зарим предприятинууд муу шанартай продукци худалдаа наймаанда тушаана. Нютагай промышленностиин, ой модоной ажахын министерствэнүүдэй, «Сельхозтехника» нэгэдэлэй предприятинуудай бүтээдэг мебель худалдан абагшадай эрилтэ хангажа шаданагүй.

Худалдаанда гүйсэтэй, хүн зоной дура буляама эд бараа, ажаһуудалай элдэб эсын хэрэгсэлнүүдые бүтээхэ арга боломжо республика доторнай яһала бии. Анхарал оролдолго, эдэбхи үүсхэл гаргаха хэрэгтэй. Тингээ һаа, национальна түхэл маягтай хубсаһа оёжо, гэрэй хэрэгсэлнүүдые хэжэ болохо. Энээниие оронноймнай түрүү предприятинуудай дүй дүршэл элирүүлнэ. Жэшээлхэдэ, Тбилисиин «Гантиади» гэжэ мебелиин комбинат «Лали» гэжэ нэрлэгдэһэн унтариин гарнитур бүтээдэг болонхой. Энэ гарнитур онсо өөрын түхэлтэй, грузин арадай шэмэг гоё угалзаар һиилэгдэнхэй юм. Теэд тиимэ арга мандашье бии ха юм. Буряад арад хэр угһаа хойшо байра байдалаа гоёор шэмэглэжэ шададаг байһан гээшэ. Хангаловай нэрэмжэтэ түүхэ болон хизаар ороноо шэнжэлэлгын, Сампиловай нэрэмжэтэ уран зурагай музейнүүдтэ буряадай гэр доторойнгоо хэрэгсэлнүүдые ямараар гоёодог байһые харуулһан олон зүйл бии юм. Харин мүнөө үеын мебель бүтээхэдээ буряад угалза, модон дээрэ гоё һайханаар һиилэлгэ хэрэглээ һаа һонииншье, зохидшье болохо бэшэ аал? Энэ хэрэгтэнь Буряадай Уран зураашадай союз мебель бүтээгшэдтэ ехэ туһаламжа үзүүлхэ байна.

Мүнөө үедэ «Бурятгражданпроект», «Бурятколхозпроект» институдуудай, «Красноярскгипросовхозстройн» Буряадай филиалай коллективүүд таарамжатай зохид гэр байрануудые бариха типовой шэнэ проект зохёохо хүдэлмэри хэжэ эхилээ. Энэ табан жэлэй үедэ баригдаха гэр байрануудта электрын пеэшэнүүд тодхогдохо юм. Харин республикымнай предприятинуудай бүтээдэг мебель манай эндэ баригдадаг гэр байрануудта олонхи ушарта таарахагүйгөөр хэгдэһэн байдаг. Мебель бүтээхэдээ тэрэниие хаана табихаб, шэнэ гэрнүүдтэ электрын пеэшэнэй, раковинын хаана хабсаргагдаха байһые анхаралдаа абаа хада зохисотой байха һэн.

Мүн республикымнай проектнэ организацинууд предприятинуудай ямар мебель бүтээдэг байһаар һонирхохо, гэрэй проект зохёохо-доо тэндэ ямар түхэлэй мебель табиха байһые анханһаа түсэблэхэ зэргэтэй бшуу.

Ой модоной ажахын министерствын, түлишын промышленностиин предприятинууд хүн зоной үргэн хэрэглэлэй хэрэгсэлнүүдые бүтээхэ асуудалда анхарнагүй гэжэ тэмдэглэхэзээр. Эдэ предприятинууд элдэб һонин юумэ хэжэ шадахал. Жэшээлхэдэ, Кабанскын лесхоз тошылдоһон, мүлиһэн модон дээрэ гал гүйлгэжэ байгаад угалза татаһан, һиилэһэн элдэб янзын бэлэгэй зүйлнүүдые хэдэг болоо. Тэрэнэй дүй дүршэл бусад предприятинуудта халан абтаагүй байһаар.

Зэдын вольфрам-молибденэй комбинат, Тимлюйн цементын, Тимлюйн асбоцементын, Элхиин, Шэнэ-Бэрээнэй, Сэлэн-Дүүмын заводууд, «Сельхозтехника» нэгэдэлэй предприятинууд, шэлэй болон кино заһабарилгын заводууд үйлэдбэриингөө арга боломжын хэмжээгээр үргэн хэрэглэлэй янза бүриин хэрэгсэлнүүдые бүтээдэг болохо гэһэн даабари абаа.

Партиин обком, Министрнүүдэй Совет арад зоной эрилтэ хараадаа абан, 60 тонно элдэб үнгэтэй ноohон утаһа наймаанда гаргахыень нарин сэмбын фабрикые уялгалба. 1972—1975 онуудай туршада ээрэлгын фабрика Улаан-Үдэдэ ... продукцяараа Хяагт... хангаха юм. Фабри... сметнэ документа... барилгыень түргэдх... даа.

Нютагай пром... предприятинууд гол ... зоной үргэн хэрэгл... бүтээн гаргадаг. Х... тажна, Улаан-Үдыч ... та-Нуурай оёдолой ... дай трикотаж боло... саһан, Кировэй нэр... дой шаажан гүйлг... сабхиин фабрикын ... ленка гэхэ мэтэ ... бии. Энэ табан жэл... публикын нютагай ... ностиин предприя... дукци үйлэдбэрил... дээшэлхэ юм. Пре... шэнэдхэн һайжару... уран бүтээлэй боло... сувенирнүүдэй фабр... лалгада оруулһана... ургалта түйлагдаха.

Анхарбал, ... боломжо ...

РЕСПУБЛИКЫМ... мышленна предприя... болбосоруулгын, ... шудхалаагай элдэб ... даһа хэрэглэжэ, ... дэб хэрэгсэл, жэжэ... тын, шэмэглэлэй зү... тээхэ арга боломж... даһан детальнуудай ...

…АНИ ЕҺОНОЙ, …НЭН ЗҮРХЭНЭЙ …РШОН БАЙДАЛДА

(…нинь 1-дэхи нюурта).

…Анвар Садат үгэ хэлэ-

… халуунаар хандаһандань, … хүндэлэн угтаһандань … Садат өөрһөө, делегациин… …һөө совет хүтэлбэрилэг- … үнэн зүрхэнэй баясхалан … Египедэй Араб Республи… …радай халуун дуратай, хүн… … талархалтайгаар ханда… Советскэ Союзай бүхы ара… Анвар Садат баясхалан …ба.

… мүнөө албанай хэрэгээр … Советскэ Союзда, Египе… Араб Республикада хэһэн …уудаймнай үргэлжэлэл … айлшан хэлээ. Манай … хоорондохи хани ну… бэхижүүлгэдэ, үгээ ойл… харилсан этигэлсэл… дээрэ байгуулагда… …манай үргэн харилсаанай … хүгжэлгэдэ эдэ уул… хөөрэлдөөнүүд шухала … дүүргэв.

… Нэгэдэмэл Респуб… Совет Социалис Республи… Союзай хоорондын хани … харилсаа холбоон тухай … оной майда баталагдаһан … хадаа манай хоёр ороной … харилсаае дүнлэхэһөө гад… … харилсаанаймнай ерээ… …мые тодорхойлоо һэн гэ… Садат тэмдэглэбэ.

… нэгэдүүлһэн хараа … илалтын түлөө хэжэ … тэмсэлнай хүнгэн бэшэ, … илалта түйлагдаха гэжэ … дэмы. Энэ замдамнай … һаад тойбо нэгэнтэ бэшэ … Зүгөөр манай агууехэ … найдал хохидолгүйгөөр …хагүй гэжэ мэдэнэбди. … хараа бодолнуудай илан … түлөө олон миллион … ами наһа үгэһэн … агууехэ арадууд гайхам… …жэшээ харуулаа. Добтолон … нацизмын зэрлиг хүсэнүү… агууехэ тэмсэлээр илаһан … ороной арадууд бүхы хүн … найдал болохо, тэрэ… … туг болохо, эрхэ … ба эб найрамдал хангаха … ехэ харюусалгатай уял… … дүүргэжэ байна.

… иимэ туһаламжа, хүндэтэ … манда үзүүлээт. Египедтэ … национальна сүлөөрэл… … социальна дэбжэлтын хүдэ… Советскэ Союзай дүүргэ… агууехэ үүргые манай арад … баясхалантайгаар һа… …баха. Манай национальна … сүлөөгэй, социальна дэбжэл… … хүдэлөөн бүхы араб … революционно сүлөө… … хүдэлөөнэй бата найдам… …һэниинь болоо юм.

… өөрынгөө газар дайдын … мүнөө үеын, ерээдүй үеын … хуби заяанай түлөө бэ… … дэлхэйн энэ районой … сүлөөгэй, хуби заяанай ту… … сүлөөдэ дуратай, … найрамдал тээшэ эрмэлзэдэг … холбоотой байлгын … түүхын үмэнэ харюусалга… … манай арад һайн ойлгоно. … ямаршье хатуу шан… … манай арадые дэмжэжэ … Садатнай, эдэ бүхы харюу… … ойлгон, тантай зүбшэлхэ … ерээбди.

… сэрэгэй булюу бай… …гаха, тиин араб газар ню… … эзэмдэлгыень үргэлжэ… … арабуудай хуби заяан ба … дайдын сэнгээр өөһэдынгөө … архы түсэбүүдые гүйсэдхэ… … политика Холбоото Шта… … ябуулжа байһаар. Энэл ту… …дэнь түшэглэн, Израиль … тараса нэтэрнэ, дэлхэйн … һанал бодолдо зүри… … бшуу. Уласхоорондын бүхы … …ммуудые тоохоёо болёод, … газар нютагуудтаа һуу… … хүсэлтэй байһан тухайгаа … …өөр мэдүүлнэ.

… Соведэй 242-дохи … бэелүүлхэ гээшэ Дү… … зүгтэхи дайн байлдаа… …улые усадхаха тодорхой … бидэ саг үргэлжэ мэ… … Тэрэ резолюциин … Израилиин сэрэгүүд араб … нютагуудһаа гаргагдаха,

Палестинын арадай хуулита эрхэнүүд хүндэлэгдэн хангагдаха ёһотой. Бүмбэрсэг дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангаха хэрэг хубинууд боложо хубаардаггүй, тиимэһээ Дүтын Зүүн зүгтэ эб найрамдал хангаха ябадал дэлхэйн бүхы арадуудай аша туһада зорюулагдана гэһэн һанал баримталдагбди.

Дүтын Зүүн зүгэй асуудалнуудые амгалан ёһоор шиидхэхын тула бага бэшэ үүсхэл, оролдолго гаргаабди. Амгалан ёһонойнгоо үүсхэлые гарһаа алдангүй, тэрэнэйнгээ хүгжэлтэдэ аха аргаараа нүлөөлхые оролдообди. Зүгөөр амгалан ёһоной үүсхэлдэмнай хододоо Израилиин тала һаад тойбо ушаруулдаг байгаа.

Израилиин сэрэгүүдэй араб газарнуудые эзэмдээд байһан үдэр бүхэниинь империалис гүрэнүүдэй сионис түсэбүүдтэй тааралдана, тэрэ түсэбүүдынь араб газарнуудые Израилиин мэдэлдэ хэтэ мүнхэдэнь үлөөхэ гэһэн сэхэ зорилготой байна.

Сэрэгэй хүсэн, имагтал гансал сэрэгэй хүсэн Израилиин эзэрхэг түримхэй ябуулгануудые урмашуулна, эзэмдээд байһан газар нютагуудһаа гаража ошолгыень һаатуулна гэжэ тоолодогбди. Сэрэгэй хүсэн, гансал сэрэгэй хүсэн араб оронуудай газар дээрэ империализмын асарһан эзэрхэг түримхэй ябуулгын гуламта—Израилиин зүгһөө манай газар нютагуудта эсэргүүгээр хэгдэжэ болохо эзэрхэг түримхэй ябуулгануудые һаатуулжа болохо байна.

Энэ бүгэдые гүнзэгыгөөр ойлгоһоной, энээндэ этигэһэнэй үндэһэн дээрэ ажалшан арадайнгаа хүсэ нэгэдүүлхэ, хоёр янзын тэмсэлдэ тэдэнэй нэгэн доро хабаадаха хаба шадалыень шангадхаха зорилготойгоор һүүлэй үедэ Египедтэ хубилалтанууд хэгдээ. Тэрэ хоёр янзын тэмсэлэй гол удха юуб гэхэдэ, газар нютагуудаа сүлөөлэлгын ба социалис байгуулалтын түлөө тэмсэл, манай газар нютагай энхэ амгалан байдалда эсэргүү сионис ёһоной добтолгодо хододоо харюу үгэжэ шадахаар гүрэн түрэ байгуулхын түлөө тэмсэл болоно.

Мүнөө тохёолдоһон түгшүүрилтэ байдал тушаа һанал бодолоо зүбшэлсэхэеэ мүнөө ерээбди гэжэ А. Садат хэлэбэ. Арабуудай национальна хэрэгүүдтэ, уласхоорондын хэрэгүүдтэ хашалантай хойшолон ушаруулангүйгөөр, тохёолдоһон байдалһаа гараха зорилготой орёо уялга манда даалгагданхай. Советскэ Союзай арадууд манине хододоо дэмжэдэг байгаа. Жаргалтайшье, хүшэр хүндэшье сагтамнай совет арадууд манай нүхэд байһан юм. Тиимэһээнь өөһэдынгөө хуби заяа, манай газар дээрэхи, бүхы араб оронуудтахи эрхэ сүлөөгэй хуби заяа шиидхэхэ сагай ерэхэдэ, Советскэ Союз бидэнтэй суг байха гэжэ манай арад этигэнэ. Танай баримталдаг хараа бодолдо, бүхы социалис гүрэнүүдэй хараа бодолдо, эрхэ сүлөөдэ, эб найрамдалда дуратай бүхы арадуудай хараа бодолдо этигэжэ байдагнай энэ болоно бшуу.

Манда хандажа хэлэгдэһэн халуун үгэнүүдэй, хани нүхэсэлэй агууехэ мэдэрэлэй түлөө Араб Социалис Союзай Центральна Комитедэй, Египедэй правительствын, арадай үмэнэһөө та бүгэдэндэ баясхалан хүргэхыемни зүбшөөгыт. Энээнтэй дашарамдуулан, агууехэ Советскэ Союзда, тэрэнэй парти болон правительствада гүнзэгы талархалаа, дуратайгаа, хүндэлжэ байдагаа эдэ үгэнүү дээр элирхэйлнэб.

Нүхэд Л. И. Брежневэй, Н. В. Подгорнын, А. Н. Косыгинай, совет-араб бата хани нүхэсэлэй хүндэлэлдэ хундага үргэжэ, А. Садат үгэ хэлээ.

Н. В. Подгорнын, Анвар Сададай хэлэһэн үгэнүүд анхаралтайгаар шагнагдаа, альга ташалгаар угтагдаа.

Сайлалга үнэн зүрхэнэй, хани харилсаанай оршон байдалда үнгэрөө.

(ТАСС).

1971 ОНОЙ ЮҺЭ ҺАРЫН ТУРШАДА БурАССР-эй ПРОМЫШЛЕННОСТЬ ХҮГЖӨӨХЭ ГҮРЭНЭЙ ТҮСЭБЭЙ ДҮҮРГЭЛТЫН ДҮНГҮҮД ТУХАЙ

Продукци гаргажа наймаалха, промышленна продукциин гол шухала олонхи зүйлнүүдые бүтээн гаргаха талаар 1971 оной январь — сентябрь һарануудай түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ. Юһэн һарын түсэбөөр хараалагдаһанда орходоо промышленна продукци гаргажа наймаалалга 15,1 миллион түхэригөөр үлүүгээр дүүргэгдээ.

Байгша оной январь—сентябрь һарануудта промышленна продукци бүтээн гаргалгын хэмжээн 1970 оной үеынхитэй сасуулбал, 13 процентээр дээшэлээ.

Промышленна продукци наймаалха түсэбэй дүүргэлтэ, гол шухала һалбаринуудай талаар промышленна үйлэдбэри хүгжөөлгэ иимэ тоо, мэдээнүүдээр тодорхойлогдоно гэбэл:

	1971 оной юһэн һарын түсэбэй дүүргэлтэ процентээр	1971 оной юһэн һарын туршада валова продукци гаргалга 1970 оной юһэн һарынхитай жэшэбэл процентээр
Электрын элшэ хүсэ гаргалга	103	112
Машина бүтээлгэ, металл болбосоруулга	101	132
Модоной, модо болбосоруулгын, целлюлозно-саарһанай промышленность	102	109
Барилгын материалнуудай промышленность	102	107
Хүнгэн промышленность	103	109
Эдеэ хоолой промышленность	102	102
Промышленна продукци гаргалгын юрэнхы хэмжээнһээ культурно-ажаһуудалай эд бараа үйлэдбэрилгэ	99,8	110

Республикын 164 предприяти түсэблэлгын, экономическа талаар урмашуулгын шэнэ гуримаар ажаллана, эдэ предприятинууд промышленна продукци гаргалгын 99,6 процентые, олзо доход абалгын талаар 99,4 процентыень эзэлдэг болоо.

Продукци наймаалха түсэбэй дүүргэлтэ, Улаан-Үдэ хотодо, мүн республикын бусадшье районуудта промышленна продукци гаргалгые дээшэлүүлгэ иимэ тоо, мэдээнүүдээр тодорхойлогдоно:

	1971 оной юһэн һарын түсэбэй дүүргэлтын %	1971 оной юһэн һарын түсэб 1971 оной юһэн һарынхитай жэшэбэл процентээр
Улаан-Үдэ хото	102	115
тэрэ тоодо районууд:		
Советскэ	104	108
Железнодорожно	101	130
Октябрьска	102	108
аймагууд:		
Баргажанай	110	105
Загарайн	105	120
Захааминай	98	95
Кабанскын	101	102
Хяагтын	102	103
Прибайкалиин	103	104
Сэлэнгын	103	109
Хориин	92	108
Улаан-Үдын (хүдөөгэй)	99	98

Продукци наймаалха түсэбэй дүүргэлтэ, зарим предприяти, управлени, министерствэнүүдтэ промышленна продукци гаргалга, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгэ иигэжэ тодорхойлогдоно:

	Продукци наймаалха юһэн һарын түсэбэй дүүргэлтэ процентээр	1971 оной юһэн һарада гаргаһаниие 1970 оной энэ үетэй сасуулбал процентээр: Үйлэдбэрилгын хэмжээгээр	Ажалай бүтээсын талаар
Союзна мэдэлэй промышленность — бүхыдөө	102	119	118
тэрэ тоодо:			
«Электромашина» завод	104	109	109
«Теплоприбор» завод	102	106	97
Локомотив-вагон заһабарилгын завод	101	103	104
Түмэр-бетон зүйлнүүдые гаргадаг Таловска завод	107	107	115
Галуута-Нуурай шахтоуправлени	98	103	104
«Бурятэнерго» гэжэ районно управлени	103	112	144
«Татарский ключ» гэжэ карьер	105	107	108
Тимлюйн цементын завод	106	108	108
Асбоцементын зүйлнүүдые гаргадаг Тимлюйн завод	102	104	109
«Забайкаллес» комбинат	102	108	110
Элхиин авто-заһабарилгын завод	100,5	102	103
«Буржелезобетон» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэл	98	102	104
Республикын мэдэлэй промышленность	102	108	105
Шэлэй завод	104	109	110
Нооһо угаадаг фабрика	103	113	114
Нарин сэмбын фабрика	102	105	106
Мяха-консервын комбинат	100	102	103
Ликер-архиин завод	105	104	99,8
Һү, һүнэй зүйл бэлдэдэг промышленностиин управлени	104	102	102
Буряадай загаһанай промышленностиин трест	105	108	111
«Россельхозтехника» гэжэ нэгэдэл	99,7	137	121
«Бурятцелинстрой» трестын үйлэдбэриин предприятинуудай комбинат	96	107	106
Хилээмэнэй зүйлнүүдэй управлени	102	101	104
Улаан-Үдын мелькомбинат	101	100	103
Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи хэблэлэй управлени	99,6	106	102
Республикын мэдэлэй промышленностьһаа — Буряадай АССР-эй министерствэнүүд болон управленинүүдэй промышленность	102	106	102
Нютагай промышленностиин министерство	101	111	104
Эдеэ хоолой промышленностиин министерство	102	100,4	101
Барилгын материалнуудай промышленностиин управлени	93	123	115
Түлишын промышленностиин управлени	111	118	104
Ой модоной ажахын министерство	104	99,0	107

Республикын промышленна предприятинууд 1971 оной январь — сентябрь һарануудта түсэбһөө гадуур иимэ зүйлнүүдые гаргаа гэбэл: электрын элшэ хүсэ 14 миллион киловатт-часаар, приборнуудые, автоматизацилгын хэрэгсэлнүүдые, тэдээндэ хэрэгтэй болодог запасной частьнуудые 200 мянган түхэригөөр, шифер 4,1 миллион хэһэгээр, хюрөөдэмэл материал 61 мянган кубическа метрээр, сонхын шэл 173 мянган дүрбэлжэн метрээр, угаагдаһан нооһо 1091 тонноор. Нүүрһэ, уурал, зайн галаар хүдэлдэг электродвигательнүүдые, мүн цемент гаргаха түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ.

Арадай хэрэглэмжын олон тоото эд бараа: нооһон бүд, һэеы гутал, мяха, колбасагай зүйлнүүдые, малай тоһо, һү, хубсаһа угаадаг машинануудые бүтээн гаргаха түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ.

Шухала зүйлнүүдые үйлэдбэрилгэ бодото дээрээ иимэ тоо, мэдээнүүдээр тодорхойлогдоно:

	1971 оной юһэн һарын туршада үйлэдбэрилэгдэһэниинь	1971 оной юһэн һарынхиие 1970 оной үеынхитэй сасуулхада процентээр
Нүүрһэн — мянган тонно	1016	100,9
100 гаран квт.—хүсэтэй зайн галаар хүдэлдэг электродвигательнүүд — хэһэг	2675	102
Приборнууд, автоматизациин хэрэгсэлнүүд, тэдээндэ хэрэгтэй запчастьнууд — мянган түхэригөөр	4447	115
Автомашинада тодхогдоһон кранууд—хэһэг	310	112
Отолһон модо шэрэлгэ (колхозой, модо бэлдэлгые хараада абангүйгөөр)—мянган кубометрээр	2742,5	97
Хюрөөдэмэл материалнууд (колхозуудай хюрөөдэһые хараада абангүйгөөр) — мянган кубометрээр	802,9	108
Хабсаргагдамал түмэр-бетон зүйлнүүд — мянган кубометрээр	103,8	98
Барилгын хирпиисэ (колхозуудай хэһые хараада абангүйгөөр) — млн. хэһэгээр	77,1	120
Шифер — миллион хэһэгээр	139,8	104
Сонхын шэл—мянган дүрбэлжэн метрээр	11443	111
Нооһон бүд — мянган дүрбэлжэн метрээр	1655	103
Угаагдаһан нооһон — тонноор	10956	111
Оёмол хубсаһан хүсэд сэнгээр—миллион түхэригөөр	18,0	110
Дотор трикотаж хубсаһан — мянган хэһэгээр	1787	93
Гадар трикотаж хубсаһан — мянган хэһэгээр	942	105
Һэеы гутал—мянган паараар	182,7	115
Мяхан — тонноор	21407	96
Колбасагай зүйл — тонноор	8391	103
Загаһа барилга — тонноор	2640	105
Малай тоһон — тонноор	2561	103
Һайхан һүн — мянган тонноор	38046	102
Элдэб зүйлэй консервэ — миллион баанхаар	24,8	101
Хубсаһа угаадаг машинанууд — мянган хэһэгээр	136,3	99,3
Мебель — миллион түхэригөөр	6,7	111

Республикын промышленность 1971 оной январь—сентябрь һарануудта ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэбөө 102 процент дүүргээ. Ажалай бүтээсэ үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхитэй сасуулбал 11 процентээр дээшэлһэн байна. Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэнэй ашаар промышленна продукци бүтээн гаргалга 85 процентээр ехэ болоһон байна.

Январь—август һарануудта промышленностьда ажаллагшадай дунда зэргын салин 158,2 түхэриг болоо (түсэбэй 100,6 процентнь болоно, тиигэжэ үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхидэ орходоо 5,2 процентээр ехэ болоһон байна).

Республикын промышленностьдахи ажалай бүтээсэ январь—августда һарын дунда зэргын салин хүлһэнһөө дээшэлжэ, ахин гараа (тус тустаа 111, 105 процент болоһон байна).

Республикын промышленность 1971 оной январь—август һарануудта товарна продукциин өөрынь үные хямдаруулха түсэбөө дүүргээ. Өөрынь үные хямдаруулһанай ашаар 934 мянган түхэригэй гэхэ гү, үгышье һаа, түсэбөөр хараалагдаһанда орходоо 0,2 процент алмагдаһан болоно.

Республикын промышленность 1971 оной январь—август һарануудта 80,4 миллион түхэригэй алмалта хэһэн байна. Энэнь 9 һарын түсэбэй 85 процентнь болоно. Үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхитэй сасуулбал, олзо доход абалга 13 процентээр ехэ болоо.

Үйлэдбэриие саашадань ашагтай һайн болгохын тула промышленностьда бии байгаа арга боломжо хүсэд хэрэглэгдэнэгүй.

Промышленна 44 предприяти продукци наймаалха январь—сентябрь һаранудай түсэб дүүргэжэ шадаагүй. Эдэ предприятинууд бүхы предприятинуудай 24 процентые эзэлнэ. Тэдээнэй тоодо Галуута-Нуурай шахтоуправлени, Зэдын комбинат, «Забайкаллес» комбинадай 7 предприяти, «Буржелезобетон» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэл, «Россельхозтехника» гэжэ нэгэдэлэй 8 предприяти, мүн бусад оролсоно.

Булад хайлуулха, отолһон модо шэрэхэ, хабсаргагдамал түмэр-бетон, барилгын хирпиисэ, гадар, дотор трикотаж хубсаһа, арһан гутал, мяханай, үрэ жэмэс болон овощой консервэнүүдые, шаажан гүйлгэһэн амһартануудые, мебель, мүн бусад продукт гаргаха юһэн һарын түсэб дүүргэгдээгүй.

Зэдын комбинат, «Забайкаллес» комбинадай 7 предприяти, Элхиин авто-заһабарилгын завод, 4-дэхи номерой филиал, мяха-консервын комбинат, Нижне-Ангарскын загаһанай завод, Нютагай промышленностиин министерство, түлишын промышленностиин управлени, барилгын материалнуудай промышленностиин управлени, эдеэ хоолой промышленностиин министерствын 12 предприяти ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ даалгабаринуудаа дүүргээгүй.

Хэдэ хэдэн предприятинуудта үгтэдэг дунда зэргын салин хүлһэн ажалай бүтээсын ургалтаһаа ехэ болоһон байна. Тэдээнэй тоодо Зэдын комбинат, Ардасанай, Горхоной, Хурамхаанай леспромхозууд, 3-дахи номерой филиал, мяха-консервын комбинат, Улаан-Үдын оёдолой фабрика, металлическа зүйлнүүдые гаргадаг Киевэй нэрэмжэтэ завод, Сэлэнгын леспромхоз, Ивалгын кондитерска фабрика, Галуута-Нуурай хилээмэнэй завод, мүн бусад оролсоно.

Республикын промышленна предприятинууд 1971 оной январь — сентябрь һарануудта наука, техникын туйлалтануудые үйлэдбэридэ хэрэглэхэ талаар хүдэлмэри хэжэ үргэлжэлөө. Гүрэнэй түсэбөөр хараалагдаһан 38 хэмжээ ябуулгануудай 26-ниинь бүхыдөө дүүргэгдээ, 4-ниинь хүсэд бэшээр дүүргэгдэһэн байна.

«Электромашина» завод металлай элдэб холисоор хэгдэһэн детальнуудые машина болон приборнуудта хэрэглэхэ түсэбөө дүүргээ, тиигэжэ технико-экономическа талаараа, ашаглалгын талаар һайн шанартай электродвигательнүүдые бүтээн гаргадаг болоо.

«Теплоприбор» завод детальнуудые холбохо оньһожоруулагдаһан поточно-конвейернэ лини тодхоһон байна.

«Забайкаллес» комбинат отологдоһон модо гэшүүһэнһээнь сэбэрлэхэ ажалые оньһожоруулха, модо шэрэлгые оньһожоруулха даалгабаряа хүсэд дүүргээ.

Зэдын комбинат, авиационно завод болон бусад предприятинууд ажал хүдэлмэреэ оньһожоруулха, түрүү технологи хэрэглэхэ тушаа хараалагдаһан хэмжээ ябуулгануудаа амжалтатайгаар дүүргээ.

Энээнтэй дашарамдуулан найман хэмжээ ябуулга дүүргэгдэнгүй үлөө. Ой модоной ажахын министерство табан хэмжээ ябуулгануудай гурбыень, Буряадай загаһанай трест, хилээмэнэй зүйлнүүдэй управлени гурба-гурбан хэмжээ ябуулгануудайнгаа хоёрыень, эдеэ хоолой промышленностиин министерство нэгэ хэмжээ ябуулгаяа дүүргэжэ шадаагүй.

БУРЯАДАЙ АССР-эй СТАТИСТИЧЕСКЭ УПРАВЛЕНИ

…ЭЛБЭГЭЭР ГАРГАХА

… сувенир, зүүдхэл гэхэ мэ… …ээр гээшэ.

… уран бүтээлэй комби… …ряадай ёһотойл сувенир— … хутага, эбэр, һиихэ болон … зүйлнүүдые хэдэг болоо. … иимэ зүйлнүүд ехэ үсөөн. … дурасхаал болгон барюул… … юумэ бүтээмээр шулууи … үнэтэ малтамалнуудаар … …камнай баян. Саяанай … Вэшүүрэй үнгэтэ эффу… …риин агальматалит болон … малтамалнууд бии. Ню… … промышленностиин мини… … сувенирнүүдэй фабрикын … …нада тушаагдахые хүлеэ… …гүйгөөр, мүнөөшье иимэ … малтан абалгые эмхидхэ… …брикын шулуу отолдог, … цехые хангаха байгаа.

…уугаар элдэб зүйл бүтээхэ … боломжотойбди. Улаан… … дүтэ Воровско уурхайн … Прибайкальска аймагтахи … гранит гоё һайханаараа … Ураалай, Карелиин … һаа дутахагүй юм. Зага… … аймагтахи Тарабукинска … мрамор холисотой доло… … …рээдэжэ, мүлижэ ерээд, … байшангуудай нюур талые … болоно, мүн элдэб ду… … хүшөөнүүдые бодхоол… … …хээр.

… байрын, коммунальна ажа… … арад зоной эрилтэ хан… … министерствэнүүд энэ асуу… … шиидхэжэ, блок, пли… … үйлэдбэрилхэ дары хэм… … абаха ёһотой.

Буряад оромнай ан гүрөөлөөр элбэг. Булган, хэрмэн, ондатра, үнэгэн болон бусад үнэтэ ангай арһан гүрэндэ тушаагдадаг гээшэ. Харин зарим ан гүрөөлэй арһа нютагтаа элдэжэ, янза бүриин хубсаһа хунарай, зүүдхэл, гоёолтын зүйл болгохо аргатайбди. Теэд энэ хэрэг манда эмхидхэгдээгүй байһаар. Сухын арһанай завод зэрлиг амитадай арһа элдэхэ түхеэрэлгэ үгы юм. Хэрбээ нютагай промышленностиин зарим предприятинуудта ангай арһа элдэдэг болоо һаа, Галуута-Нуурай оёдолой фабрикын малгай оёхо цехые хэрэгтэй материалаар хангаха байнабди.

Нютагай эд хэрэгсэл эдлэхэ, хэрэгтэй зүйлнүүдые бүтээхэ асуудалда бага анхарал хандуулагдана. Национальна угалзатай, түхэл маягтай хубсаһан—эвенкнүүдэй кухлянка, орын арһан гутал, сабхи, буряад тэрлиг, уужа, шобхогор оройтой малгай, торгон бэһэ—оёгдоногүй шахуу. Буряад угалзатай хубсаһа хүнүүд дуратайгаар хүдалдан абажа, үмдэхэ … Мүн тэдэниие бэлэг, сувенир болгон худалдажа болохо. Республикымнай модельернүүд мүнөө үеын хубсаһа хунарта буряад арадай заншалта түхэл маяг, угалза хэхэ моодо зохёожо эхилээ. Теэд иимэ моодо олоной дунда дэлгэрүүлхэ хэрэг муугаар эмхидхэгдэнхэй. Буряад хубсаһанай моодын журналай бүхэли жэл соо бэлдэгдэжэ байбашье, эвенк арадай хубсаһанай моодо зохёохо асуудалда анхарал хандуулагдаагүй зандаа.

Орын, баабгайн, гүрөөһэнэй, хандагайн болон бусад амитадай, элдэб шубуудай хатаамал дүрсэ хэхэ аргатайбди. Теэд манай агнууриин ажахын мастерской эдэ бүгэдые хэхэ таарамжатай байрагүй, ёһотой мастернуудаар үсөөн. Ангай толгой, эбэр суглуулга муугаар эмхидхэгдэнхэй, арһа элдэхэ химикадууд үгы.

Эдэ бүгэдэ асуудалнуудта ёһотой анхарал хандуулжа байгаа һаа, хүн зондо хэрэгтэй олон зүйл, хэрэгсэл бүтээхэ үйлэдбэри эмхидхэжэ болохо юм. Теэд эдэ имагтал нютагаймнай зондо хэрэгтэй бэшэ, мүн айлшадта, Байгал далайгаар аяншалхаяа ерэдэг туристнуудта дурасхаал, сувенир болгон барюулагдаха, худалдагдаха байна бшуу.

* * *

РЕСПУБЛИКА дотороо эд бараа, элдэб хэрэгсэлнүүдые олоор бүтээдэг болохын, тэдэнэй ассортимент ходо шэнэлжэ байхын, шанарыень һайжаруулхын тула тусхай конструкторска алба, уран һайханай совет эмхидхэхэ шухала. Улаан-Үдын горгүйсэдкомой, Уран зураашадай союзай уран һайханай совет манай предприятинуудай бүтээхэ зүйлнүүдые зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадданагүй.

Мүн уран бүтээлэй, шулуун модон дээрэ һиилэхэ, нооһоор утаһаар гоё һайханаар нэхэхэ, шабараар амһарта, элдэб зүйлнүүдые хэхэ һайн бэлэдхэлтэй кадрнуудаар дутаданабди.

Нютагай промышленностиин министерство уран бүтээлэй искусствын түбэй институдтай, уран бүтээлэй училищитай холбоо байгуулжа, энэ дүршэлдэ дуратай республикынгаа залуушуулые тэндэ һургаха болоно. Мүн дүй дүршэлтэй үнинэй хүдэлмэрилэгшэдтэ ажаллаха таатай эрхэ байдал олгохо шухала.

Арад зоной хэрэглэлэй эд бараа, гэрэй, ажаһуудалай хэрэгсэлнүүдые бүтээхэ арга боломжо предприяти бүхэндэ бии. Предприятинуудай коллективүүд тэдэнээ хэрэглэжэ, эдэ зүйлнүүдые бүтээхэ талаар зохихо хэмжээ абаха уялгатай. Худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэд худалдан абагшадай эрилтэ шэнжэлхэ, соголхо, тэдэниие нютаг дээрээ бүтээгдэдэг зүйлнүүдтэй танилсуулха ёһотой болоно. Худалдан абагшадай эрилтэ һайнаар шэнжэлжэ, тодорхойлжо байгаагүй һаа, промышленна предприятинуудта буруу захил хэгдэжэ, худалдаандэ гүйсэгүй шэнэ эд бараа, зүйл үйлэдбэрилхэдэ үлүү ехэ гаргаша хэгдэхэ ушартай.

Хэрэглэлэй эд бараа бүтээн гаргаха бүхы арга боломжо, нөөсэнүүдые дүүрэн һайнаар хэрэглэхэ гээшэ республикымнай промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй хүндэтэ зорилго мүн болоно.

Ц. ДАНЗАНОВ,
Буряадай АССР-эй Госпланай түрүүлэгшын орлогшо.

ЮҺЭДЭХИ түсэбтэ табан жэлдэ 4,5 миллион га эзэлһэн Белоруссиин Полесиин намаг налхитай талмай мелиоративна ажал хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха газар болоно. Ойрын 10 жэлэй туршада Полесидэ 2,6 миллион га шэнэ боро газар элдүүрилэгдэхэ юм. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Белоруссиин Солигорск город шадар хатаагдаһан газар хахалалга. АПН-эй тото.

Аймагай газетэ мэдээсэнэ

„ЗЭДЫН ҮНЭН“—„МИР“ КОЛХОЗДО

Иимэ гаршагтай тусхай хуудаһа «Зэдын үнэн» газетэ һаяхан гаргаба. Тус газетын нүүдэл редакци аймагайнгаа «Мир» колхозой таряашад болон механизаторнуудтай уулзажа, тэдэнэй ажал хэрэгтэй танилсаад, иимэ хуудаһа гаргаба гээшэ.

«Мир» колхозой түрүүлэгшэ, СССР-эй Верховно Соведэй депутат Дондок Юможапович Цыбикжапов ажахынгаа таряашадай эршэтэ ажал тухай дэлгэрэнгыгээр бэшэнэ. Сагай уларилай хэды таарамжагүй байбашье һаань, колхозой механизаторнууд габшагай, шударгыгаар ажаллажа байна. Богонихон болзор соо 2600 гектарай шэниисэ, 500 гаран гектарай обёос болон бусад орооһото ургамалнууд хуряагдаа. Колхоз 4000 центнер таряа гүрэндэ худалдаха түсэбтэй һаа, һүүлэй мэдээгээр 5200 гаран центнер эрхим шанартай орооһо Эхэ оронойнгоо амбаарта оруулаа. Гүрэндэ таряа тушаалга үргэлжэлһээр. Колхозой механизаторнууд таряалангай гектар бүриһөө дунда зэргээр 15,6 центнер шэниисэ, 16 центнер обёос хуряана.

Энэ жэлэй таряа хуряалга дээрэ комбайнернууд Цыден-Дамба Цыденпилов, Владимир Лесняк, Базар Сукуев, Нанзад Шарапов, Владимир Бэтуев, Цыден-Дамба Цыдыпов, автомашинануудай жолоошод Дондит Ухинов, Николай Иванов гэгшэд оролдосотой һайнаар ажаллаа.

Колхозой механизаторнууд энэ жэлдэ хуряалгын техникые бүлэг бүлэгөөр түрүүшынхиеэ ашаглажа эхилһэн байна. Тиихэдэ комбайн болон бусад техникэ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглагдана, техническэ харууһан һайнаар хэгдэнэ, мүн социалис мүрысөө эмхидхэхэдэ һайн байна гээд колхозой МТМ-е даагша Г. Рукавицин тэрэ хуудаһанда бэшэнэ.

Газетын корреспондент А. Елисеевэй «Алтан таряанай урасхал» гэжэ репортаж эндэ толилогдоо.

Аймагайнгаа ажахынуудай эгээл томонуудай нэгэн болохо «Мир» колхозой таряашадай ажал хүдэлмэридэ тусхай хуудаһа зорюулжа, тус газетын редакциин хүдэлмэрилэгшэд һайн үүсхэл гаргаба. Тэрэ дүршэлынь бусадта жэшээ боломоор ха.

Улаан-Үдэ: үсэгэлдэр, мүнөөдэр, үглөөдэр

АЯНШАЛГАДА БЭЛДЭГТЫ

Пионернүүд болон һурагшадай «Эхэ оромни» гэһэн аяншалга эмхидхэгдэһээр хоёрхон жэл боложо байна. Республикын бүхы һургуулинууд аяншалгада эдэбхитэйгээр хабаадалсаһан байна. Эдир һурагшад «Алтан намар» гэжэ һайндэр дээрэ түрүүшын жэлдэ хэһэн хүдэлмэриингөө дүн согсолһон, саашанхи хэмжээ ябуулгануудаа хараалһан байгаа.

Хүүгэдэй республиканска аяншалгын станциин методистнууд һургуулинуудай багшанарта, һурагшадта туһаламжа болгон, хөөрэлдөөнүүдые саг үргэлжэ үнгэргэнэ. Тус станциин дэргэдэ эдир аяншалагшадай клуб сентябрьһаа нээгдээ. Эндэ олон кружок хүдэлдэг юм.

Эдир геологуудай кружок. Энэ кружогто хабаадагшадта геологическа музей соо хэшээлнүүд үнгэргэгдэнэ. Тус музейн директор А. И. Шубин тэрээниие хүтэлбэрилнэ.

Һургуулиин музейнүүдые эмхидхэгшэдэй кружок. Энэ кружок хизаар ороноо шэнжэлгын республиканска музейдэ байгуулагдаа. Экспозицинуудые шэмэглэн табихадань, музейн экскурсоводуудые һургажа бэлэдхэхэдэнь һургуулинуудта туһаламжа үзүүлхэ зорилготойгоор эмхидхэгдээ.

Зүг шэгээ олохо кружок. Энэ кружок зүг шэгээ олохо талаар разрядтай эдиршүүлые бэлдэхэ зорилготой юм.

Гадна эдир метеорологуудай, байгаалида дуратайшуулай, топографуудай кружогууд эмхидхэгдээ.

Кружогуудай программа һонирхолтой. Тиимэһээ городой һургуулинуудай һурагшад эдэ кружогуудта эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Тэдэнэр амаралтынгаа үедэ түрэл нютагуудаараа аяншалдаг. Намарай хэнзэ сэсэгүүдые, хорхой шумуулнуудые суглуулжа, гербари болон коллекци хэжэ, байгаалиин үзэгдэлнүүдтэй танилсана.

Мүн городойнгоо түүхэтэ газарнуудаар, промышленна предприятинуудаар экскурси үнгэргэнэ. Ажалай болон дайнай ветерануудтай хирэ хирэ болоод уулзалга эмхидхэгдэнэ.

Түрэһэн дайда, түрэл нютагтайгаа эдир һурагшадай дүтэ танилсахада эдэ кружогууд нилээд туһаламжа үзүүлхэ байна бшуу.

Мүнөөдэр үдэрэй 14—15 часһаа метеорологуудай, гидрологуудай, фотографуудай, литераторнуудай кружогуудта ябагшад ээлжээтэ хэшээлээ үнгэргэжэ, байгаалиин үшөө нэгэ нюусатай танилсахань.

Л. ПОХОЕВА.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ (зүүн гарһаа): Рита Селезнева, Должидмаа Доржиева, Сэсэгма Цыдендоржиева, Цыден Оборов. Саада таладань (зүүн гарһаа)—Байкал Цыбенов, Бато Баяртуев, Цыденжаб Ешинимаев, Саша Шагдуров, Саша Прибылов.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

МҮНГЭН, БРОНЗО МЕДАЛЬ

Улаан-Үдын «Теплоприбор» заводой коллективэй бүлэг хүдэлмэришэдтэ ВДНХ-гай мүнгэн, бронзо медаль барюулагдаха болоһон мэдээсэл үсэгэлдэр абтажа, баяр дээрэнь баяр нэмэбэ.

1968 ондо Москва хотын предприятинууд шэнэ түхеэрэлгэ зохёожо үгэхыень заводой коллективтэ хандаһан юм. Захилыень тус заводой техническэ таһагай начальник Ю. Н. Глухоедов, заводой главна инженер Ю. В. Музыка, конструктор А. Е. Ермилева гэгшэд бүтээжэ үгэһэн байна. Мүнөө тэрэ бүтээлынь ВДНХ-да табигдажа, олоной һайшаал магтаалда хүртэһэн байна. Тиигэжэ нүхэр Глухоедов ВДНХ-гай мүнгэн медальда, 100 түхэриг мүнгэн шанда хүртэбэ. Тиихэдэ Музыка, Ермилева гэгшэд бронзо медаляар, 50-50 түхэригөөр шагнагдаа.

И. ТИМОФЕЕВ.

ХАНИ НҮХЭДЭЙ УУЛЗАЛГАДА

Октябриин 6-һаа МНР-эй хото болон хүдөө нютагуудта заншалта монгол-совет хани барисаанай һара эхилээд байна. Хани барисаанай һарын үедэ Монголдо үнгэргэгдэхэ совет культурын үдэрнүүдтэ хабаадалсахаар 15 хүнһөө бүридэһэн бүлэг Буряадай АССР-һээ Монгол орон үсэгэлдэр мордобо. Тэдэнэй дунда манда һайн мэдээжэ болоһон дуушад Гуржаб Эрдынеев, Жамсаран Дандаров болон залуу дуушан Дулма Мижидон гэгшэд бии. Дулма Чайковскиин нэрэмжэтэ хүгжэмэй училищида һурадаг, гоё һайханаар дууладаг басаган. Үнгэрэгшэ зун «Байгал» ансамбльда хабаадажа, Ленинград хото болон Мурманска областёор ябалсаһан юм. Мүн лэ тус училищиин 4-дэхи курсын студентнэр А. Прибылов, О. Ринчинов, А. Кособоков, Б. Цыбенов гэгшэдһээ бүридэһэн инструментальна квартет Монгол орон ошолсобо. Эдэнэр һуралсалдаашье шалгардаг, мэргэжэлдээшье абьяастай хүбүүд.

Монгол-совет хани барисаанай һарын үдэрнүүдтэ хабаадалсахаяа Буряадһаа мордоһон бүлэгтэ багшанарай институдай «Байгалай долгинууд» гэжэ дуу, хатарай ансамблиин найман эдэбхитэн оролсонхой. Эдэнэрнай долоон хоногой турша соо МНР-эй Сэлэнгын аймагаар аяншалха юм.

Манай корр.

АЛТАН ЗАГАҺАН, ТОТИ ШУБУУН...

Элдэб шубуу болон амитадые наймаалдаг ниислэл хотодохи зоомагазинда янза бүриин тоти шубууд, алтан загаһаханууд (телескоп, комета, вуалехвост гэхэ мэтэ) үсэгэлдэр абтажа, хотын ажалшадта наймаалагдажа эхилбэ.

Бага үхибүүдтэ наадан-хай шэнгеэр һанагдадаг һонирхолтой эдэ амитадые хүүгэдэй саад-яслинууд, һургуулинууд, пионернүүдэй байшан болон бусад эмхи зургаанууд худалдан абажа захалба.

Н. СТРИГАЛЕВА,
зоомагазиннай наймаалагша.

„СЭЛЭНГЭ"—ТАБАДАХИ ҺУУРИДА

СССР-эй футболистнуудай «А» класста наададаг Сибирь болон Алас-Дурна зүгэй зонын футболистнуудай дунда ээлжээтэ — гушан зургаадахи наадан октябриин 11-дэ үнгэргэгдэһэн байна. Уулзалгын дүн хаража үзэхэдэ, эндэ түрүү һуури буляалдажа ябаһан команданууд эдэнэртээ айлшаар ерэһэн футболистнуудтай наадахадаа шүүһэн, заримантайнь тэнсэһэн байха юм. Илангаяа мүрысөөнэй таблицада түрүүшын һууринуудта гараад ябаһан команданууд һүүлшынгээ дүрбэн наада өөрынгөө стадион дээрэ үнгэргэхэ байна. Тиимэһээ түрүүлээд ябаһан эдэнэрые хүсэжэ гараха гээшэ хэсүүтэйхэн болонхой. Тиибэшье һаань, эрхимүүдэй хойноһоо дүхэжэ ябагшад талмайн эзэдтэ шүүгдэхэгүйе оролдоһон, эрмэлзэһэншье байха юм.

Мүрысөөнэй таблицада түрүүлээд ябаһан Семипалатинскын «Спартак» команда эдэнэртэ айлшалһан Шэтын футболистнуудые 2:1 гэһэн тоотойгоор шүүхэдээ, дахажа ябаһан командануудтаа бүришье хүсэгдэхэеэ болишобо. Ээлжээтэ наадынай урда тээ гурбадахи һуурида гараһан Красноярскын «Автомобилист» Омскын «Иртыш» командада айлшалхадаа, талмайн эзэдые 1:0 гэһэн тоотойгоор шүүжэ, нэгэ һуури урагшаа дабшаба. Тиихэдэ Томскын «Томлес» команда өөрынгөө стадион дээрэ наадабашье, Новокузнецкын «Металлург» командатай 0:0 тоотойгоор тэнсээ. Тиигэжэ нэгэ табсан гэдэргээ сухариха баатай болобо. Мүн Хабаровскын СКА команда хүршэнэртөө — Владивостогой «Луч» бүлгэмэй футболистнуудта айлшалһан байна. Тиихэдээ эдэнэр талмайн эзэдые 1:2 тоотойгоор шүүжэ, мүрысөөнэй таблицада байдалаа һайжаруулба ха юм. Манай «Сэлэнгэ» команда Павлодарай «Трактор» командын футболистнуудтай тэдэнэй талмай дээрэ наадахадаа, уулзалгаяа 0:0 тоотойгоор түгэсхэһэн байна. Энээнэй хажуугаар, «Сэлэнгэ» командын ... ороод ябаһан «Иртыш» ...дын шүүгдэхэдэ, манай ...листнууд тэрэл табадахи ...даа дахинаа үлэбэ.

Мүн «Восток»—«Амур»..., «Динамо» (Целиноград)..., «Старт» (Ангарск)—..., «Дзержинец» (Новосибирск) — «Динамо» (Барнаул) 0:1, «Зауралец» (Курган)..., «Аэрофлот» (Эрхүү)—1:1, ...кан»—«Сахалин»—1:1 тоотойгоор дүүргэһэн байна.

Мүнөөдэр манай «Сэлэнгэ» наадаяа Целиноградай «Динамо» командатай үнгэргэхэнь.

Команданууд	Наадаа	Шүүгээ	Тэнсээ	Шүүгдээ	Бүмбэгэ
1. «Спартак» Семип.	35	22	6	7	55—29+26
2. «Автомобилист» Крас.	35	20	5	10	65—32+33
3. «Томлес» Томск	35	18	11	6	37—19+18
4. СКА Хабаровск	36	18	11	7	36—23+13
5. «Сэлэнгэ» Улаан-Үдэ	35	15	13	7	40—24+16
6. «Иртыш» Омск	35	16	8	11	48—30+18
7. СКА Шэтэ	35	16	7	12	39—27+12
8. «Амур» Благовещ.	35	13	14	8	33—25+8
9. «Динамо» Барнаул	35	15	7	13	51—39+12
10. «Луч» Владивосток	36	12	13	11	35—35±0
11. «Сахалин» Ю-Сахалин	36	12	12	12	31—37—6
12. «Динамо» Целин.	35	12	10	13	33—44—11
13. «Старт» Ангарск	35	11	11	13	27—32—5
14. «Восток» У-Камен	35	11	11	13	26—32—6
15. «Аэрофлот» Эрхүү	35	11	7	17	24—41—17
16. «Дзержинец» Н-Сиб.	35	9	7	19	27—43—16
17. «Металлург» Н-Куз.	35	7	13	15	27—48—21
18. «Трактор» Павлодар	35	5	12	18	28—56—28
19. «Зауралец» Курган	35	5	13	17	28—41—13
20. «Вулкан» П. Камч.	36	1	13	22	15—50—35

ШЭНЭ КИНОФИЛЬМНҮҮД

Республикын, мүн Улаан-Үдэ хотын ажалшадта харуулагдахаар октябрь һарада абтаһан шэнэ кинофильмнүүд колхоз, совхозуудай, предприятинуудай клуб, соёлой байшан болон кинотеатрнуудта табигдахаар эдэ үдэрнүүдтэ эльгээгдэжэ эхилбэ.

Октябрь һарада харуулагдажа эхилһэн эдэ фильмүүд «Ленин багшын зааһан замаар» гэһэн асуудалда зорюулагдаһан. Кино хараха дуратайшуул шэнэ фильм соо Совет ороной тогтоһон түрүүшын жэлнүүдтэ дайралдадаг хүшэр хүндэ замуудһаа эхилээд мүнөө үе сагта ороноо индустриальна аргаар хүгжөөжэ эхилһэн барилгашад, колхознигуудай баян дэлгэр ажабайдал тухай һонирхон хаража танилсаха болоно. Хэнэйшье мэдэһээр, октябриин 29-дэ манай комсомолой түрэһэн үдэр. Энэ үдэртэй дашарамдуулан республикын кинотеатрнуудта долоон хоногой туршада залуушуулай ажабайдалда зорюулагдаһан фильмүүд харуулагдаха юм. Тэдэнэй дунда «Баллада о солдате», «Сотвори бой», «Мужской разговор» болон бусад фильмүүд дахин харуулагдаха болоно.

Октябрь һарада харуулагдахаар эльгээгдэһэн фильмүүдэй дунда ороноймнай киностудинуудта зохёогдожо гараһан удха түгэлдэр һонирхолтой фильмүүд олон.

Эдэ үдэрнүүдтэ Улаан-Үдэ хотын кинотеатрнуудта Одессын киностуди зохёогдожо гараһан **«Меж высоких хлебов»** гэһэн кинокомеди олоной анхарал татаба. Тус фильм дотор мүнөө үе сагай хүдөө тосхоной ажабайдал гоё һайханаар зураглан харуулагданхай. Фильмын гол рольдо орон доторoo мэдээжэ болоһон киноактер Евгений Леонов буулгагдаһан байна.

Нүгөөдэнь—Ригын киностудида буулгагдаһан **«Город под липами»** гэһэн уран һайханай фильм болоно. Тус картина дотор Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай жэлнүүдтэ Латвиин баатарлиг арад зоной Лиепай хотые фашис эзэмдэгшэдһээ яажа хамгаалһан тухай һонирхолтойгоор харуулагдана. Кинокартинын сценариие ленинскэ шангай лауреат, уран зохёолшо Сергей Сергеевич Смирнов бэшэһэн байха юм.

Энэ һарада Ленинградай киностудида зохёогдоһон хоёр ... фильм манай республикын ... шадта харуулагдаха юм. Тэ... нэгэн—**«Хозяин»** гэһэн ... һайханай фильм. Тус кинока... нада граждан дайнай гал ... соогуур бага балшар наһа... үхибүүдэй яажа үдэһэн, ... дүйнгөө ажабайдалай замда ... гараһан тухай хэлэгд... Фильмын гол рольдо артист М... хаил Кокшелов наадана. Т... «Время вперед!», «Хозяин т... ги», «Таежный десант» болон ... сад фильмүүдтэ наадажа, хар... шадта харуулагдаха юм.

«Дорога на Рюбенцаль» ... хоёрдохи фильмнь иимэ гар... тай. Эсэгэ ороноо хамгаал... Агууехэ дайнай жэлнүүдтэ ... тизануудтай суг фашистнууд... тэмсэһэн Макс Ледеркюн гэгш... хуби заяанда энэ фильм зорюул... данхай. Фильмын гол рольнууд... артистнууд Любовь Румян... Людмила Гурченко, Наталья ... верикова болон бусад наадана.

Молдавиин киностуди... хүдэлмэрилэгшэдэй гаргаһ... **«Взрыв замедленного действия»** гэжэ фильм мүн лэ харуулагда... юм.

Совет-монгол хани барисаанай һара

БАЯР ЁҺОЛОЛОЙ ОРШОН БАЙДАЛДА

Монголой Арадай Республикын олониитэ арад зон энэ жэлдэ орон доторoo болоһон арадай хубисхалай 50 жэлэй ойе баяр ёһололой оршон байдалда тэмдэглэһэн байна. Тиигэхэ зуураа, манай ороной хүн бүхэн аха дүү совет арадтай 50 жэлэй туршада булад мэтээр хатуужаһан хани барисаагаа улам саашадань бэхижүүлэн хүгжөөхэ эрмэлзэлгэтэй байһанаа дахин баталан харуулааһан. Мүнөө Монгол орондо совет-монгол хани барисаанай заншалта һара эхилбэ. Энэ заншалта һара байгша ондо хоридохёо үнгэргэгдэжэ байна.

Совет-монгол хани барисаанай заншалта һарын үедэ МНР-тэ үнгэргэгдэхэ СССР-эй арадуудай культурын үдэрнүүдэй эхилһэндэ зорюулагдаһан баярай суглаан Улаан-Баатар хотодохи гүрэнэй оперо ба баледэй театрай ордон соо октябриин 6-да болоо. МНР-эй Арадай Ехэ Хуралай Президиумэй Түрүүлэгшэ Ж. Самбу, МНРП-гэй, мүн правительствын бусад хүтэлбэрилэгшэд, СССР-эй культурын министрэй орлогшо, совет делегациие толгойлогшо И. В. Попов ба бусад нүхэд баярай суглаанай президиумдэ һуугаа. Суглаан дээрэ монгол-совет хани барисаанай обществын түрүүлэгшын орлогшо Ц. Пунцагноров элидхэл хэһэн байна.

Суглаанай түгэсхэлдэ Совет ороной соёлой хүдэлмэрилэгшэд ехэ концерт харуулаа. СССР-эй арадай артистнар О. Димитриади, Л. Линховойн, Украинын ССР-эй габьята артист А. Соловьяненко, Литвагай ССР-эй габьята артист Э. Канява болон бусад тус концертдэ хабаадалсаа. Баярай суглаанда хабаадалсагшад хани нүхэдэйнгөө соёлой хүдэлмэрилэгшэдэй концерт хаража, үнэн зүрхэнһөө баясаһан, артистнарай саашанхи ажалда ехэ амжалта хүсэһэн байха юм.

Иигэжэ совет-монгол хани барисаанай һара МНР-эй ниислэл хотодо баяр ёһололой оршон байдалда эхилбэ.

Б. ЦЭРЭНДАШ.

Сэнхир экран

МОСКВА ХАРУУЛНА: 17.20— футболоор Европын түрүү һуури эзэлхын түлөө эхилһэн Хойто Ирланди — СССР-эй командануудай хоорондо үнгэргэгдэһэн наадан дабтагдаха. 18.05 — Хоккей наадалгаар СССР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө «Динамо» —ЦСКА командануудай наадан дамжуулагдаха. 18.40 — эстрадын программа. 19.25 — орон доторхи һонин. 19.40 — «Красные пески» гэһэн уран һайханай фильм.

УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛНА: 21.00 — телепанорама. 21.20 — «Хүдөөгэй час» гэһэн программа.

МОСКВА ХАРУУЛНА: 22.25— «Миллион арадуудай ленинскэ университет» гэһэн дамжуулга. 23.00 — Искусствын мастернуудай концерт. 00.05—«Время» гэһэн һүүлэй һониной программа.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Коммунистнуудые хүтэлбэрилхы тушаалда тааруулан табиха» гэһэн түрүү бэшэг. «Октябриин хубисхалай хүндэлэлдэ». ТАСС-ай һүүлэй мэдээсэлнүүд.

Хоёрдохи хуудаһанда: «Социалис мүрысөө үргэнөөр харуулха» — И. Очировай статья. Д. Лаврентьевэй «Арадай гэгээрэлдэ бэеэ зорюулагша» гэһэн статья. Экономическа шэнжэлэл.

Гурбадахи хуудаһанда: «Ажабайдал гүнзэгыгөөр зураглаха»— В. Найдаковай статья. Редакцида ерэһэн бэшэгүүд. Хилын саанаһаа.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: «Наһанайнь хэрэг» — О. Березковой статья. Нютаг нютагай һонинууд. Спорт. Соносхолнууд.

Хронико

БУРЯАДАЙ АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1971 оной октябриин 5-да абаһан Указаар Давша. Сосновко тосхонууд Хойто-Байгалай аймагай Байгалай сельсоведэй захиргаанай мэдэлһээ гаргагдажа, тус аймагай Нижне-Ангарскын поселково Соведэй захиргаанай мэдэлдэ үгтэбэ.

СОВЕТ ДУУШАДАЙ АМЖАЛТА

ВЕНЭ. (ТАСС). СССР-эй гүрэнэй академическэ Ехэ театрай гастроль энэ хотодо ехэ амжалтатайгаар үнгэржэ байна. «Борис Годунов», «Елбэрэй хатан», «Дайн ба амгалан байдал» гэһэн оперонууд Австриин ниислэлэй хүн зондо харуулагдаа.

Совет оперын суута дуушадые Венын хүн зон ехэ халуунаар угтана.

Метрогой барилга хараба

ПРАГА. (ТАСС). КПЧ-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь Г. Гусак, КПЧ-гэй ЦК-гай Президиумэй гэшүүн А. Капек, И. Кемпный, ЧССР-эй правительствын түрүүлэгшэ Л. Штроугал гэгшэд совет мэргэжэлтэдэй, совет техникын туһаламжаар баригдажа байгаа Прагын метрое ошожо хараба.

Барилгын ябаса, метрогой барилгада ушардаг шиидхэгдээгүй асуудалнууд тушаа хүтэлбэрилэгшэдынь хөөрэжэ үгэбэ. 7.25 километр утатай түрүүшынь линии Чехословакиин ниислэлэй хүн зоноор олон хоёр районнине холбохо байна.

Эршэмтэй ажалайнь түлөө Г. Гусак барилгашадта баясхалан хүргөөд, Прагада метро бариха хэрэгтэ Советскэ Союзай үзүүлжэ байгаа туһаламжые онсолон тэмдэглээ.

Хоридохи танкер

БЕЛГРАД. (ТАСС). 20 мянган тонно уһа түрихэ хүсэтэй «Батуми» гэжэ танкерые Югославиин судна бүтээгшэд совет «Судоимпорт» гэжэ фирмын түлөөлэгшэдтэ Сплит хотодо дамжуулан үгэбэ. Энэ танкер совет флодто зорюулагдажа баригдаһан бүлэг онгосонуудай хоридохинь болоно.

Һүүлэй 10 жэлэй турша соо Югославиин верфьнүүдтэ дүн хамта 1.014 мянган тонно уһа түрихэ аргатай 72 онгосо бүтээгдэжэ, Советскэ Союзда үгтөө.

ХИЛЫН саанаһаа

РАДИО ТЕЛЕФОН ТЕЛЕГРАФ

АНДЖЕЛА ДЭВИСЫЕ СҮЛӨӨЛХЭ

БОНН. (ТАСС). Баруун Германиин Мюнхен, Нюрнберг ба бусад хотонуудта болоһон демонстрацинууд дээрэ «Анджела Дэвисые абарая!»—гэһэн үгэ зэдэлээ. Америкын хара шарайтанай эрхын түлөө мэдээжэ тэмсэлшэ, патриотка Анджела Дэвисые сүлөөлхэ эрилтэ Нюрнберг хотодо болоһон митингдэ хабаадагшад табяа. Мюнхендэхи демонстрацида хабаадагшад Бавариин ниислэлэй демократическа эмхинүүдэй түлөөлэгшэдһөө бүридэһэн, «Анджела Дэвистэ эрхэ сүлөө олгохо» гэжэ комитедтэй һаналаа нэгэдээд, тэдэниие дэмжэжэ байһанаа элирхэйлбэ.

Германиин Коммунис партиин Гамбургдахи эмхиин правлениин делегаци США-гай Генеральна консульстводо бэшэг дамжуулба гээд «Унзере Цайт» газетэ мэдээсэнэ. Энэ бэшэг соо Анджела Дэвисэй эрхыень хуули бусаар хаһаад байһан ушар эрид шууд шүүмжэлэгдэнэ. Американ патриоткотой һаналаа нэгэдэлгын суглаанда хабаадаһан Гамбургын 2 мянга шахуу хүн зоной гар тэрэ бэшэгтэ табигданхай.

ДАЙН СЭРЭГТЭ ЭСЭРГҮҮ ХҮДЭЛӨӨН ҮРГЭДЭНЭ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Дайн сэрэгтэ эсэргүү хүдэлөөн Холбоото Штадуудта үдэрһөө үдэртэ үргэдэнэ.

Правительствын тоохогүй гэжэ һэдээшье һаа, Вьетнамай дайн тухай асуудал олоной һанаа зобооно гэжэ США-гай конгрессэй түлөөлэгшэдэй палатын гэшүүн Б. Розенталь мэдүүлээ. Октябриин 13-да, ноябриин 6-да болохоор хараалагдаһан Никсонэй Вьетнамда ябуулжа байгаа политикада эсэргүү олониитын хабаадалгатай демонстрацинуудые дэмжэһэн үгэ Б. Розенталь хэлээ.

«Эб найрамдалай түлөө тэмсэлшэдэй национальна нэгэдэл» гэһэн эмхи октябриин 26-да ороной 16 эгээн томо хотонуудта дайн сэрэгтэ эсэргүү жагсаал эмхидхэхэ гэжэ харааланхай юм.

ПАРИЖ. (ТАСС). Буу зэбсэг хуряалгын, эб найрамдал болон эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэлэй Франциин Национальна совет ноябриин 6-най үдэр Индохитадта боложо байгаа дайнда эсэргүү демонстрацида гарахыень уряалжа, Франциин олониитэдэ хандаа. Эдэ демонстрацинууд США-гай олониитын эмхинүүдэй соносхоһон дайн сэрэгтэ эсэргүү жагсаалнуудые дэмжэһэн ябадал болоно гээд хэлэгдэнэ.

Эсэслэн баталха эрилтэ

БОНН. (ТАСС). Советскэ Союзтай ФРГ-гэй баталһан договорые бундестагта эсэслэн баталха эрилтэ Баруун Германиин Эб найрамдалай немец союз гэжэ парти табяа. Баруун Берлиндэ хабаатай дүрбэн талын хэлсээнүүд иимэ үндэһэ һуури табяа гээд тэрэ партиин мэдүүлгэ соо тэмдэглэгдэнэ.

Дүрбэн талын хэлсээн дайнһаа хойшонхи үеын Европдохи хабаатай тон шухала асуудал шиидхэхэһээ гадна, уласхоорондын гүнзэгы удха шанартай алхам мүн гэжэ НСМ-гэй мэдүүлгэ соо хэлэгдэнхэй.

Энэ хэлсээн бусадшье шухала асуудалнуудые шиидхэхэ арга боломжо олгоно гээд тэрэл мэдүүлгэ соо онсологдоно. Жэшээлхэдэ, аюулгүйн болон харилсаа холбооной асуудалаар Бүхэевропын зүблөөе зарлаха үндэһэн бэлдэгдээ.

АРГЕНТИНЭҺЭЭ АБТАҺАН МЭДЭЭСЭЛ

БУЭНОС-АЙРЕС. (ТАСС). Байгша оной октябриин 8—9-дэ гүрэнэй урбалта хэхэ һэдэлгэдэ хабаатай 60 офицерэй баригдажа хаагдаһан тухайда Аргентинын правительство мэдээсэбэ. Хаагдагшадай дунда ороной урдын президент Роберто Марсело Левингстон бии.

Инди, Пакистанай хилэ дээрэ түгшүүрилтэ байдал тохёолдонхой

ДЕЛИ. (ТАСС). «Пэтриот» газетын корреспондентын Джамму Кашмир штадһаа дамжуулһанай ёһоор, Пакистанай армиин частьнууд Индиин хилэ дээрэхи пограничная подразделенинүүдые һэлгэжэ байна.

Пакистанай таладахи хилэ шадарай һуурин тосхонуудай хүн зон сүм шахуу нүүжэ ошонхой гэжэ газетэ мэдээсэнэ. Хилэһээ 12 модоной газарта байдаг Сиалкот гэжэ промышленна хотын, Баруун Пакистанай мүн бусадшье хотонуудай хүн зон нүүжэ эхилэнхэй.

Буряадай М. Н. Ербановай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын техникумэй бухгалтерай, зоотехнигэй, агрономой мэргэжэлдэ һургаха заочно отделенидэ һурагшадые абалга үргэлжэлһөөр. Хүдөө ажахыда хүдэлмэрилдэг хэдышье наһатай хүн эндэ һуралсажа болохо.

Техникумдэ оролгын шалгалта байгша оной декабриин 1-һээ эхилхэ. Ямар документнүүд хэрэгтэйб гэбэл: гуйлта, автобиографи, эрдэм тухай үнэмшэлгэ, хүдэлдэг газарһаа абтаһан справка, № 286 формын медицинскэ справка, 3x4 хэмжүүртэй гурбан фотокарточка.

«Гор. Улан-Удэ, ул. Трубачеева 140, сельхозтехникум, заочное отделение» гэжэ адресаар документнүүдээ эльгээжэ болоно.

Кассада хадагалагда... шүүбэритэ нөөсэ.

Нажний Тагил город... 1971 оной октябри... 5-да гараһан шүүбэритэ тираж...

ТУСХАЙ ТАБЛИЦ...

РСФСР-эй нөөсэлтын бута... сануудтахи шүүбэритэ нөөсын ... счедуудай номернуудта ... тудаа гэбэл:

Счедуудай № №	
9	25—хорин ...
52	25—хорин ...
94	25—хорин ...
153	50—табин ...
187	25—хорин ...
238	25—хорин ...
243	100—зуун ...
319	100—зуун ...
335	25—хорин ...
399	200—хоёр зуун ...
414	25—хорин ...
469	25—хорин ...
512	25—хорин ...
534	25—хорин ...
573	25—хорин ...
636	25—хорин ...
649	25—хорин ...
717	25—хорин ...
725	25—хорин ...
791	25—хорин ...
823	25—хорин ...
854	50—табин ...
890	25—хорин ...
940	25—хорин ...
977	25—хорин ...

1000-һаа дээшэ счедтой ... гын кассануудта удаадаа ... мянгануудай (түрүүшын ... адляар) тэрэл счедуудай ... нууд шүүгээ. Ондоогоор ... 9, 1009, 2009, 3009, 39... 2399 гэхэ мэтэшэлэн.

Тираж гаргаха комисси... рүүлэгшэ, Нижнетагильск... шадай депутадуудай город... Соведэй гүйсэдкомой ... шын орлогшо В. ВОЛКОВ.

Комиссиин харюусалга... секретарь Л. ПАШ...

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Н-02531. Заказ № 10..